A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

SZABADSÁG
LIBERTY

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

NO. 120. SZÁM. THIRTY-FOURTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, csütörtök, 1924 május 22. HARMINCNEGYEDIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

A FRANCIA RADIKÁLIS TÖBBSÉG MILLERAND LEMONDÁSÁT SÜRGETI

Meg nem csökkenő erővel folyik az összpontositott támadás a francia köztársasági elnök ellen. — A többég pártvezérei nem tudják lecsillapitani a közkatonák és hivek követeléseit. — A szélsőségesek Herriot ellen is felvették a harcot.

PÁRIS, május 20. — Millerand elnök személye áll még ma is a radikális és a szocialista sajtó kereszttüzében. A baloldali lapok meg nem csökkenő erélylyel és hevességgel követelik a köztársasági elnök lemondását.

A sajtó-támadásoknak, amennyire megállapitani lehet, három főoka van. Az egyik, hogy Millerand elnök volt az, aki öt évvel ezelőtt a nacionalista blokkot megszervezte, azt a párt-koaliciót, amely a választásokig uralmon volt s tüzzel-vassal vezette politikáját Németország szive ellen.

A másik ok, hogy a három uj többségi párt, a radikális szocialisták, a szocialisták és a kommunisták egyáltalán nem tudtak még eddig megegyezni bármiféle közös programban s igy a többség tervszerütlenségéről és s rendszertelenségéről el akarják terelni a figyelmet.

A harmadik ok az a tudat, hogy, amig Millerand foglalja el az elnöki széket, az uj többség politikája és iránya teljes szabadsággal semmiképen sem érvényesülhet.

Az uralomra kerülő pártok keretei között a legtöbb zavart közkatonák és hiveik tulzó követelései támasztják. A politikai vezérek minden áron arra törekszenek, hogy ezeknek a követeléseknek élét tompitsák. Paul Painleve például, aki a radikális szocialisták egyik vezéregyénisége már arról panaszkodik, hogy a párt harcos elemei rendkivül megnehezitik a pártvezérek program-alkotó munkáját.

Milleranddal egyidejüleg Herriot, a radikális szocialisták vezére is sulyos támadások céltáblája már. A radikális és a szocialista képviselők nagy része kijelentette, hogy a pártvezér legutóbbi nyilatkozataiban olyan álláspontot tett magáévá, amilyent Poincaré foglalt volna el hasonló helyzetben. Szerintük, ha Ruhr vidéken folytatott jóvátételi politika változatlan marad, akkor igazán semmi értelme az egész rendszerváltozásnak. Ezeknek a képviselőknek nem tetszik Herriot adópolitikája sem.

Millerand elnök ma egyébként hosszu és beható tanácskozást folytatott Poincaré miniszterelnökkel. A konferencia célja, állitólag, a belpolitikai helyzet megvitatása volt.

FEGYHÁZBA KERÜLT A VOLT POLGÁRMESTER.

BATAVIA, O., május 20. — Norman L. Burnett, Batavia volt polgármestere, bünösnek vallotta magát két rendbeli hamisitás és két rendbeli sikkasztás büntettének elkövetésében, mire a biró öt évi fegyházra itélte.

Börtönben ül az állitólagos száraz ügynök

Csalárdul hatósági személynek adta ki magát s 8 embert elfogatott.

BUCYRUS, O., május 20. — M. E. Milligan, állitólagos száraz ügynököt, aki szombaton és tegnap a prohibiciós törvény megsértésével vádolva nyolc embert elfogatott, ma itt letartóztatták. A letartóztatás azután történt, hogy a rendőrfőnök távirati uton a kormányzó irodájában érdeklődött Milligan megbizatása felől s érdeklődésére azt a választ kapta, hogy Milligan egyáltalán nem áll prohibiciót végrehajtó állami szervezetek szolgálatában.

Milligan-t hármas vád alá helyezték. Először is azzal vádolták meg, hogy két izben csalárdul hatósági személynek adta ki magát s másodszor, hogy részegitő italokat tartott és adott el. Ezer dollár biztositék alá helyezték s a megyei börtönbe szállitották.

A letartóztatás előtt Mrs. Eva Hadges bevallotta, hogy szombaton este, mint Milligan felfogadott detektivje érkezett ide, de még aznap este az állitólagos száraz ügynök szállodai szobájában mulatságot rendezett részére és alkoholos italokkal traktálta.

A Milligan tulajdonában levő alkoholos italokat ma teherautomobilon a megyei börtönbe szállitották.

KLÓRGÁZZAL KEZELTÉK A BETEG ELNÖKÖT

Coolidge elnök néhány nappal ezelőtt meghült s orvosa tanácsára ágyát kellett őriznie.

A KEZELÉS SIKERÜLT.

Coolidge elnök már sokkal jobban érzi magát.

WASHINGTON, május 20. — Coolidge elnököt ma klórgáz kezelésében részesitették. A kezelés negyvenöt percig tartott.

A klórgázt a marylandi Edgewood arzenálból hozták kimondottan erre a célra. Ugyanazt a mérges gázt, amelyet háboru esetén óriási mennyiségben használnak fel az ellenség ellen, kapta Coolidge elnök a mai kezelés alkalmával meghülése ellensulyozására.

Az orvosok, akik efajta kezelésben részesitették az elnököt, az elmult hetekben a meghülés leküzdésére ismételten is ezzel a módszerrel kisérleteztek s a módszer minden egyes esetben bevált.

Az elnök már három napja, hogy meghült s az orvosa attól tartott, hogyha nem ezt a kezelést veszik igénybe, a meghülés esetleg még néhány napig az ágyban tartja.

Sawyer, a Fehér Ház főorvosa ma ama reményének adott kifejezést, hogy az elnök rövidesen folytathatja hivatalos működését.

Vad viharban pusztult el egy nagy tavi hajó

Partra futott és legénységének négy tagja a hullámokba veszett.

SAULT ST. MARIE, május 20. — A Superior tavon vasárnap dühöngő rettenetes viharnak áldozatul esett egy Orinoco nevü fa-szállitó hajó és legénységének négy tagja. A hajó a rettenetes viharban zátonyra szaladt és menten elsülyedt.

Az Orinocon összesen tizennyolcan voltak. Amikor a vihar darabokra törte a hajót, amely fából épült, a legénység az életmentő csolnakokhoz menekült, de azonnal a vizrebocsájtás után az egyiket felboritották a hullámok és négyen belefuladtak.

A többiek a csolnakba kapaszkodva, vagy fadarabok hátán a Montreal szigetre sodródtak, a honnan egy Gargantua nevü gőzös mentette meg őket. A Gargantua utja a szerencsétlenség szinhelye mellett vezetett el és azonnal hozzáfogott a mentéshez. Hosszas keresés után csak két holttestet mentett meg a hullámokból, de a szigetre sodort menekültek tüzet gyujtottak, amelyet a Gargantuáról észrevettek. A tizennégy matrózt onnan mentették meg.

A Superior tavon az utóbbi napokban hatalmas vihar dühöngött és félő, hogy ujabb szerencsétlenségekről hoz majd hirt a távíró.

A TÜZHÁNYÓ ÁLDOZATAI

HONOLULU, május 20. — Hiloból érkezett jelentés szerint a Kilano vulkán kitörése alkalmával három ember vesztette el az életét.

A jelentés az egyik áldozatnak meg is emliti a nevét. Molly U. Thomasnak hivják az áldozatot s a Board of Health szolgálatában állott.

Rajta kivül két katona vesztette el az életét, akinek a nevét azonban nem emliti meg a jelentés.

Évek óta nem volt olyan borzalmas a Kilano vulkán kitörése, mint ez alkalommal.

A benszülöttek, akik már napok óta rebesgették, hogy a vulkán éreztetni fogja az erejét, elrohantak a környékéről s ez a magyarázata annak, hogy a jelentés egyetlen egy benszülött haláláról sem számol be.

A három áldozat holttestét már sikerült megtalálni. Teljesen eltorzitott arcukból aligha lehetett volna a személyazonosságukat megállapitani, csak a náluk levő okmányokból.

THAWT ISMÉT ELFOGTÁK KÉT VÁD ALAPJÁN

Alighogy kiszabadult az elmegyógyintézetből, ismét rátette kezét az igazságszolgáltatás.

KÉT VÁD VAN ELLENE.

Tizezer dollár biztositék ellenében szabadlábra helyezték.

NEW YORK, május 20. — Alighogy Harry K. Thaw, a hirhedt pittsburghi milliomos kiszabadult a philadelphiai elmebetegek szanatóriumából, a new yorki kerületi ügyész emberei letartóztatták abban a pillanatban, amint megérkezett New Yorkba.

Thawt rögtön a biró elé vitték, ahol az előirt formák szerint tudtára adták az ellene emelt két vádat, amelyik közül az egyik másodfoku testi sértést ró terhére, a másik pedig Frederick Gump megszöktetését.

Thaw el volt készülve a letartóztatásra és két ügyvédjének kiséretében jelent meg New Yorkban. Az ügyvédek Thaw nevében a feltett kérdésre "nem bünös"-sel válaszoltak, mire a biró tizezer dollár biztositék ellenében szabadlábra helyezte.

Thaw összesen tizenhét évet töltött különböző elmegyógyintézetekben. Majdnem husz évvel ezelőtt országos feltünést keltett az a tárgyalás, amelyen Stanford White lelövése miatt vonták kérdőre. A tárgyalás után elmegyógyintézetbe szállitották.

Thaw, mig ügyvédjei a formadolgokat elintézték, szóba ereszkedett az összegyült ujságirókkal, akik között felismerte azt, aki a White-ügy tárgyalása alkalmával rendkivül szines tudósitásokat irt róla és az ügyről. Az ujságirók közül vagy hármat felismert és azokat nevükön szólitotta.

Thaw ügyei a hirek szerint nem kerülnek tárgyalásra, a mennyiben a magánvádlók el fogják ejteni elene az eljárást és ebbe az ügyészség is bele fog egyezni. Gump-pal állitólag huszezer dollár kártérités ellenében meg is egyezett már Thaw.

GOMPERS RÉGI SZIVAR GYÁRA TÖNKREMENT.

MUSKEGON, Mich., máj. 20. — A helybeli szivargyár, amelyben valamikor Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnöke dolgozott éveken keresztül, becsukta ajtaját. Az üzletvezető kijelentette, hogy öt centes szivart nem lehet már gyártani, nem fizeti hát ki magát a gyár üzemben tartása.

A KONGRESSZUS TART AZ ELNÖK VÉTÓJÁTÓL AZ ADÓJAVASLAT DOLGÁBAN

Az egyeztető bizottság vissza akar állitani előzőleg törölt tételeket.

HATVAN MILLIÓVAL SZAPORITANÁK IGY A BEVÉTELT.

Coolidge jelen formájában nem irná alá az adózási törvényt.

WASHINGTON, május 20. — A kongresszus képviselőházának és szenátusának hangadó politikusai, a katonai bónusznak törvénybe iktatása után most már azon törik a fejüket, hogy miképen biztositsák magukat az ellen, hogy Coolidge elnök megvétózza az adózási javaslatot.

Az elnök ugyanis állandóan hangoztatta, hogy amennyiben a kongresszus nem fogadná el Mellon adózási javaslatát a maga eredetijében, a bónuszról szó sem lehet és annak elfogadása esetén is, legfeljebb olyan bónusz találkoznék az elnök tetszésével, amelyet a kormány a sebesült és munkaképtelen kiszolgált katonáknak fizetne és pedig készpénzben.

Ezzel szemben a kongresszus leszavazta a Mellon-féle adójavaslatot, illetőleg annyi módositást eszközölt rajta, hogy arra jóformán rá sem lehet ismerni. A módositások folytán az állampénztárt hatalmas jövedelmektől fosztották meg és igy érthető, hogy a politikai vezérek egész biztosra veszik, hogy az elnök az adójavaslatot a mai formájában feltétlenül megvétózza.

Tekintettel arra, hogy az állampénztárt nem akarják kinos helyzetbe hozni, most azon fáradoznak, hogy amig az adójavaslat a kongresszus két házának egyeztető bizottsága előtt van, visszaállitsanak abba olyan tételeket, amelyeket megelőzőleg töröltek. A bizottság tagjainak véleménye szerint ebben a tekintetben általános az egyetértés és mi nehézség sem merülhet fel abban a tekintetben, hogy hatvan millióra rugó tételeket visszaállitsanak abba.

Washingtonban általános a vélemény, hogy Coolidge elnök a módositott Mellon-féle javaslatot nem irja elá, annál is inkább, mert a bónusz ellen állandóan harcolt és mindig az volt a nézete, hogy még a Mellon-féle javaslatba foglalt adóleszállitások mellett sem lehetséges a katonáknak bónuszt adni, igy tehát még kevésbbé lehetséges olyan adótörvény alapján, a melyben a kongresszus megegyezett.

Közben, hivatalos szakértők megállapitották, hogy a katonai bónusz-törvény az országnak évente tiz millió dollárjába kerül majd a katonai bónusz körül felmerülő irodai teendőknek elvégzése. Ebben a munkában legalább háromezer hivatalnoknak kel résztvennie a hadügy-, tengerészetügy. és a veterániroda részéről.

Száraz ügynök, aki betörőkkel cimboráskodott

Avval vádolják, hogy beengedte a betörőket a whiskyraktárba, amelyet őrzött.

NEW YORK, május 20. — Simpson biró elé állitották tegnap Frank Galanty szövetségi prohibiciós ügynököt az alatt a vád alatt, hogy betörőket engedett be egy 250,000 dollár ára whiskyt tartalmazó raktárépületbe, amelyet őriznie kellett volna.

Galantyt Stepleton és Behan detektivek tartóztatták le, akik megleptek négy embert, amidőn azok megkisérelték a 154 W. 19th streeten levő szövetségi raktárházat kirabolni. A betörőket elüzték a rendőrök, akik azt hiszik, hogy egyikét sikerült megsebesitenök. A betörőket bérkaszárnyák tetőzetén át üldözték a rendőrök és ennek során letartóztatták Corcoran, 305 E. 150th streeti lakost és vizsgálati fogságba helyezték.

Galantynak a raktárházzal szemben lakó Mrs. George Blackwell okozta vesztét, aki látta, amidőn beengedte a betörőket a raktárházba s ezt meg is merte mondani a detektiveknek.

A prohibiciós ügynök tagadja a vádbeli cselekmény elkövetését.

AZ ELSÜLYEDT KINCSES HAJÓT KIEMELIK.

SAN FRANCISCO, Cal., május 20. — A huszonhárom évvel ezelőtt elsülyedt Rio Janeiro postahajót, amelyen legalább is 1,000.000 dollár érték volt, kiemelik a san franciscoi kikötőből. A hajó roncsai veszélyeztetik a hajózást. Annak idején 137 utas pusztult el a Rio Janeiroval. Kiváncsian várják annak megállapitását, hogy mi okozhatta a hajó hirtelen alámerülését.

BILLY SUNDAYT NEM FOGJÁK MEGOPERÁLNI.

ROCHESTER, N. Y., május 20. — Billy Sunday-nak, az evangelistának állapota annyira javult, hogy egyelőre az operálás tervét elejtették az orvosok. A veséit valószinüen sikerülni fog kés nélkül is megjavitani.

Agyonlőtt egy banditát a newyorki rendőr

Halálosan megsebesült egy detektiv is a banditák üldözése közben.

NEW YORK, május 20. — Az elmult este izgalmas küzdelemnek volt szinhelye a Flatbush ave. és Fulton st. sarka. Revolverharcot vivott két menekülő bandita a rendőrök és detektivek nagy csapatával s a harcban életét vesztette az egyik bandita, de halálosan megsebesült egy detektiv is. A másik bandita elmenekült 294 dollár zsákmánnyal.

A banditák egy szivarüzletben követték el rablómerényletet. Stapleton közrendőr éppen az üzletbe érkezett s gyanusnak találta, hogy a kiszolgáló nincs az üzletben, ellenben egy fiatalember izgatottan áll a counter előtt.

"Hol a kiszolgáló segéd?" — kérdezte a rendőr. Felelet helyett revolvert rántott a bandita s a rendőrre szegezve hátrálni kezdett. Stapleton feléje ugrott, de a fiatalember lőtt, majd kiszaladt az üzletből a Hannover Place felé. Ott a sarkon álldogált Grattano detektiv, a ki látta, hogy a rendőr rálőtt a fiatalemberre és üldözi. Amint a sarokra ért a menekülő, Grattano nekiugrott, de annak sikerült kisiklani kezei közül s igy a detektiv a kövezetre zuhant. Egy pillanat mulva felugrott s revolverével tüzelni kezdett a bandita után. Ez megfordult és viszonozta a tüzelést. Egyik golyója Grattano mellébe hatolt s a szerencsétlen detektiv halálra sebesülve összeesett. Közben a detektivek, rendőrök raja kezdte üldözni a banditát. Stapleton rendőr, amidőn megfordult a bandita, hogy ujra lőjjön, egy jól irányzott golyóval sziven találta a banditát, aki erre holtan bukott arcra.

A póruljárt banditának cimborája, aki a szivarüzlet mögött levő helyiségben fosztogatta éppen Weiss Albert segédet, amidőn társa szembekerült a rendőrrel, elmenekült 294 dollár zsákmánnyal.

Grattano detektivet kórházba szállitották, ahol nem biznak életbenmaradásában.

GILLETNEK KI AZ UTÓDJA?

WASHINGTON, május 20. — A kongresszus ohioi tagjai ma egyhangulag elhatározták, hogy Nicholas Longworth cincinnatii képviselőt fogják a képviselőház elnökének jelölni.

Frederick H. Gillett massachussettsi képviselő, aki ezidőszerint a képviselőház elnöke, kijelentette, hogy államában a szenátori tisztségre pályázik s még abban az esetben is, ha terve nem valósul meg, nem lesz tagja a képviselőháznak a következő ülésszakban.

Ha a republikánusok a novemberi választások alkalmával győznek, az ohioi képviselők véleménye szerint különb elnököt el sem lehet képzelni, a képviselőház élén, mint a milyen Nicholas Longworth volna.

Longworth rendkivül népszerü a republikánus képviselők sorában s nagyon sok valószinüség szól amellett, hogy a többi republikánus képviselő is magáévá teszi az ohioi képviselők álláspontját ebben a kérdésben.

A SZENÁTUS A VILÁGBIRÓSÁG FONTOSSÁGÁRÓL

A szenátus alkalmasint még a kongresszus elnapolása előtt dönt ebben a kérdésben.

COOLIDGE FELFOGÁSA.

Az elnök még a héten tárgyal a republikánus vezérekkel.

WASHINGTON, május 20. — Mihelyst Coolidge elnök visszanyeri az egészségét, — ami immár csak egy-két nap kérdése — a világbiróság kérdésében tárgyalást fog folytatni a szenátus republikánus vezéreivel.

Arról van szó, hogy Amerikának a világbirósághoz való csatlakozása ügyében még a kongresszus elnapolása előtt döntsön-e a szenátus, vagy pedig nem?

Coolidge elnöknek — a hozzá közelálló emberek véleménye szerint — az a meggyőződése, hogy a szenátusnak ebben az ügyben még az elnapolás előtt állást kellene foglalnia.

Republikánus politikai körökben viszont többen azt vallják, hogy a szenátusra az elnapolás előtt még egyéb kérdések megoldása vár s jó lenne a világbiróság kérdésének amerikai szempontból való megoldását egy időre elhalasztani.

Lodge szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke hive a világbiróság eszméjének bizonyos módositásokkal. Ebben az ügyben nemrégiben nyilatkozott is, s nyilatkozatának visszhangja is volt, amennyiben százszámra kapta az elismerő leveleket és táviratokat.

Hogy a szenátus ebben az ügyben az elnapolás előtt csakugyan tesz-e majd valamit, az minden bizonnyal attól a tanácskozástól függ, amelyet Coolidge elnök a republikánus vezérekkel folytatni fog.

UJJÁSZERVEZIK A GÖRÖG HAJÓHADAT.

ATHÉN, május 20. — A kormány lépéseket tett a hajóhad ujjászervezésére. A mult héten a Schneider gyárban megrendelt két 600 tonnás szubmarint 12 millió frankjával. A két buvárhajót tizenöt hónapon belül köteles szállitani a gyár.

VAN MÁR REPÜLŐGÉPRE VALÓ ZAJTALANITÓ IS.

DAYTON, O., május 20. — A repülőgépzajtalanitót sikerült feltalálni öt évi igyekezet után. Már használatba is vették és pedig sikerrel a McCook repülőtéren. Rövidesen minden repülőgépet felszerelnek vele.

HALADÉK NÉLKÜL MEG AKARJÁK VALÓSITANI DAWES JAVASLATAIT

Mussolini és Theunis milanói konferenciájukon a Dawes terv azonnali végrehajtása mellett foglaltak állást. — A belga és az olasz vezérpolitikusok szövetségközi konferencia összehivását tartják kivánatosnak.

MILANO, május 20. — Mussolini miniszterelnöknek Theunis belga miniszterelnökkel és Hymans külügyminiszterrel folytatott jóvátételi tárgyalásai tegnap itt kielégitő eredménynyel lezárultak.

A két szövetséges ország vezér-politikusa megegyezett abban, hogy a Dawes tervet minden haladék nélkül alkalmazásba kell venni s hogy a terv végrehajtása szempontjából azonnal szövetségközi konferenciát kell tartani, mihelyt az előkészitő tanácskozások megfelelő mértékben előhaladtak.

A tárgyalás hosszabb ülés után ért véget, amelyen a két ország felfogása teljesen azonosnak bizonyult. Kiderült, hogy Belgium és Olaszország, mindketten a jóvátételi kérdést tekintik az Európában uralkodó politikai zavar és gazdasági válság főokának.

A két miniszterelnök megállapodásra jutott abban, hogy a Dawes tervet kell elfogadni a szövetségesek megegyezésének alapjául, azzal a feltétellel, hogy a német kormány hüségesen és pontosan végrehajtja a terv megvalósitásához szükséges intézkedéseket.

Olaszország és Belgium biznak abban is, hogy a szövetségesek megegyezést érhetnek el azoknak a büntető rendszabályoknak kérdésében, amelyeket akkor alkalmaznának, ha Németország szándékosan nem teljesitené a szakértői javaslatok alapján vállalt kötelezettségeit. Ha az ebben a kérdésben folytatott tárgyalások már meglehetősen előhaladtak, ugy szövetségközi konferencia összehivását tartják kivánatosnak a végleges rendezés módjainak kidolgozására.

Mussolini és Theunis miniszterelnökök s Hymans belga külügyminiszter kölcsönösen igéretet tettek egymásnak, hogy minden erejükkel a Dawes terv minél előbbi megvalósitására fognak törekedni.

Végül Mussolini miniszterelnöknek sikerült elismertetnie a belga politikusokkal azt az olasz tételt, hogy a szövetségközi adósságok ezentul is a legszorosabb kapcsolatban maradnak a jóvátételi kérdés teljes és végleges megoldásával. Az olasz miniszterelnök ezt a pontot a többi szövetséges országok képviselőivel folytatott tanácskozásai során ujból és ujból kiemelte.

Italszerződés Németország és Amerika között

Elkobozható az a német hajó, amelyen Uncle Sam szeszes italt talál.

WASHINGTON, május 20. — A külügyminiszterium kijelentette, hogy az Egyesült Államok és Németország szerződést kötöttek a szeszesitalok Amerikába való csempészésének megakadályozása végett. A szerződést, ami azonos a Nagy Britanniával kötött hasonlócélu szerződéssel, az Egyesült Államok részéről Hughes külügyminiszter, Németország részéről pedig Dr. Otto Wiedfeldt német nagykövet irta alá.

Amint az angol szerződésben, ebben is megállapitják, hogy három tengeri mérföldnyire van az országhatár. Az amerikai hatóság kutatást tarthat a német hajón s amidőn oka van azt hinni, hogy prohibiciósértést követett el vagy akart elkövetni, lefoglalhatja és itélkezés végett kikötőbe parancsolhatja. Joga van lefoglalni nemcsak a három mérföldes, de olyan távolságon belül is, amit a hajó egy óra alatt tud megtenni.

Kimondja a szerződés, hogy a német hajót semminemü bántódás nem érheti a személyzet által való elfogyasztásra vagy külföldi országba való szállitásra vitt szeszesitalok miatt. Ezeket az italokat azonban lepecsételt helyen kell tartani, amig a hajó amerikai vizeken, vagy a Panama csatornán van s partra rakni ideiglenesen sem szabad.

Gondoskodás történik a szerződésben arról is, hogy az Egyesült Államok tartozik megtériteni minden kárt, amit eredménytelen kutatásnál okoznak a hajón a finánci.

Öngyilkosok, vagy bosszu áldozatai?

A hatóság gyanuval él és szigoru vizsgálatot inditott meg a rejtély megfejtésére.

CONNEAUT, O., május 20. — Az idevaló rendőrség egy automobilban halva találta Robert Johnsont és önkivületi állapotban Mrs. Catherine Ottot.

Az Ashtabula megyei halottkém, az eset megvizsgálása után kijelentette, hogy az ügyben a vizsgálatot folytatni fogja. A jelek szerint valaki három golyót röpitett Johnson testébe, mig Mrs. Ott csak egy sebből vérzett, de mire a kórházba szállitották, meghalt.

A feltevés eleinte az volt, hogy Johnson rálőtt Mrs. Ottra aztán maga ellen forditotta a fegyvert.

Később azonban, a halottkém véleménye szerint olyan körülmények merültek fel, melyek valószinüvé teszik, hogy a halálos lövéseket egy harmadik személy irányitotta a két halott teste ellen.

Johnson a pensylvaniai Farrelbe való, mig Mrs. Ott itteni lakos volt. Férjétől, aki Erieban ügynök, már hosszabb ideje különváltan élt.

A szerelmes pár ismerősei azt vallották, hogy Johnson az utóbbi heteken gyakran jelent meg Conneautban és akkor mindig Mrs. Ott társaságában volt. Bizalmas barátaik szerint ugy tervezték, hogy azonnal egybekelnek, amint Mrs. Ott törvényesen elvált a férjétől.

MEGMARAD A BÉRSZERZŐDÉS, MONDJA LEWIS

Bizonyos bányatulajdonosok abban reménykednek, hogy a szerződést módositani fogják.

LEWIS TILTAKOZIK.

A bányászok nem hajlandók beadni derekukat.

PEORIA, Ill., május 20. — John L. Lewis, a United Mine Workers of America elnöke ma azt a kijelentést tette, hogy a bányatulajdonosok, akik a bérszerződések módositásáról beszélnek, alaposan tévednek.

"Mindaddig, amig a szerződés tart, — jelentette ki Lewis — szó sem lehet arról a módositási tervezetről, amelyben bizonyos bányatulajdonosok reménykednek".

"A kisebb munkabérek — mondotta Lewis a bányamunkások illinoisi szervezetének konvencióján — korántsem jelentené azt, hogy a bányamunkásoknak több munkaalkalmuk lenne. Viszont abban sem szabad reménykedni, hogy a helyzet rövidesen javulni fog.

"Én tisztában vagyok azzal — folytatta Lewis a beszédében — hogy bizonyos bányatulajdonosok abban reménykednek, hogy a saját tőlük elképzelt gyengeségünk folytán hajlandók leszünk beadni a derekunkat.

"De ők tévednek. Először is nem vagyunk gyengék s szükség esetén inkább harcolunk, semhogy tisztán az ő szájuk ize szerint, tisztán az ő érdekeik szerint járjunk el.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty fourth year. Published Daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cserna, President: B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

Editor: Col. ANDREW CSERNA
Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal

700—710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell. Main 7650. Cuy. Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre $6.00; fél évre $3.00. — Külföldre: egész évre $10.00, félévre $5.00. — Cleveland városában egész évre $8.00; félévre $4.00. SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $6.00; half year $3.00. — Foreign countries: one year $10.00; half year $5.00. — Cleveland one year: $8.00; half year: $4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mail as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk címe:
Room 603, 154 Nassau St., New York City
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

A republikánus párt esélyei.

AZ A KÖRÜLMÉNY, hogy a demokrata párt nem tud megegyezni elnökjelöltjében, holott a new yorki konvenció ideje rohamosan közeledik, feltétlenül a republikánus párt malmára hajtja a vizet.

Hónapokkal azelőtt a demokraták minden erejükkel azon voltak, hogy az olajbotránnyal kapcsolatban a republikánus pártot az amerikai nép előtt lehetetlenné tegyék. Sok hühót csaptak, tagadhatatlanul olyan kérdésekben is, amelyek megérdemelték azt, hogy a közönség tudomást vegyen róluk, de közben megégették a saját kezüket is.

Az amerikai nép gyorsan felejt, s főként az olyasmit hajlandó gyorsan elfelejteni, amiben kizárólag a politikai hajszának és rosszindulatnak megnyilvánulását látta. Ez a magyarázata annak, hogy ma már vajmi keveset beszélnek az olajbotrányról olyan értelemben, hogy az befeketitse a republikánus pártot. Söt mindinkább szaporodik azoknak a száma, akik a felszines és minden tárgyilagosságtól mentes támadások alapján indokoltnak tartják azt, hogy a republikánus párt iránt nagyobb rokonszenvvel viseltessenek, mint a demokrata párt iránt.

A republikánus párt esélyeit az elnökválasztásban elsősorban az a körülmény fogja meghatározni, hogy kit jelöl elnöknek. Nagyon sok valószinüség szól Coolidge jelölése mellett. Coolidge, ha a bónuszjavaslatban elfoglalt álláspontjával el is riasztott magától egy csomó szavazatot, viszont nyert is hivekben, akik álláspontjában — ha nem is érvényesült — annak a polgári lelkiismeretességnek megnyilvánulását látják, amely még a politikai érdek rovására is az ország érdekeit akarja szolgálni.

Ha a republikánus párt delegátusai racionálisan fognak gondolkodni, akkor minden bizonnyal Coolidge-ot jelölik majd elnöknek. Coolidge sem tökéletes, de legalább tisztességes; Coolidge sem az ideális elnökjelölt, de mindenesetre ideálisabb mindazoknál, akiknek neve eddig felszinre került.

A demokraták kapkodása rávall gyengeségükre. Ha a republikánus párt elejét tudja venni annak, hogy ne tegyen kapkodó benyomást az amerikai népre, akkor szinte biztosra vehető, hogy a következő négy esztendő adminisztrációja megint republikánus lesz. Az elmult hetek politikai alakulatai feltétlenül a republikánus párt malmára hajtották a vizet.

Kulturtörekvések.

AKI innen Amerikából szemléli az "utódállamok" magyar életét, természetesen a részleteket nem igen láthatja meg. Nem tudhatja, hogy politikailag és gazdaságilag milyen mértékben kénytelenek szenvedni azok, akik magyarok. Levelek, hirek, jelentések ellentmondó képet tüntetnek fel, amelyen a határozott szineket nehéz észrevenni.

De a kulturtörekvéseket már valamivel könnyebb megfigyelni, mert azokról a könyvek és folyóiratok tesznek tanubizonyságot. S kétségtelenül örvendetes jelenségnek kell minősiteni azt, hogy az ugynevezett utódállamokban erős és eleven szellemi élet van kialakulóban. Sok benne a dilettantizmus, sok csupán a faji lelkesedés és jóakarat, de sok már az olyan irányu törekvés is, amelyet például irodalmi szempontból komolyan lehet venni.

Amig az utódállamok magyarsága kulturlelkiismeretére hallgat, addig nem kell félteni a sorsát.

Az utódállamok közül Erdély magyarsága éli a legkülönb kulturéletet. Valósággal ujszerü erdélyi irodalom alakult ki s müvelői sorában már most akadnak olyanok, akik a magyarság általános szellemi élete szempontjából tényező számba mennek. Kolozsvár, Arad, Nagyvárad, Marosvásárhely erős magyar szellemi központok. Irók, költők jelentkeznek olyan alkotásokkal, amelyekben a magyar nyelv ujfajta zengéssel szolgálja az emberségesség és szépség gondolatát. Ezt a müvészileg megnyilatkozó kulturtörekvést még a politikai szükkeblüség sem tudja visszafojtani.

Ugyancsak örvendetes jelenség számba megy az is, hogy a politikai tördöfés sem tudta elhallgattatni a régi észak és északkelet Magyarország költőit és iróit. Sok nehézséggel, sok akadálylyal kell megküzdeniök, de a lelkük nem tud bele törődni a fatalizmusba, azért énekel és épit.

A Jugoszláviában élő magyarság szellemi élete a legkezdetlegesebb. De már ott is vannak biztató jelenségek. Az irodalmi lelkiismeretesség — amelynek a magyar nyelv az eszköze — már ott is hallat magáról.

Ha már Versailles letagadta a magyarság történelmi jogosultságát ahhoz a földhöz, amely most idegen uralom alatt van, hatalma annyira mégsem terjedt ki, hogy a magyarság kulturéletét is megfojtsa. És mennél különb, mennél alaposabb, mennél eredményesebb lesz ez a magyar kulturélet, annál gyöngébbnek bizonyul majd a versaillesi szerződés hatása.

ELÉGEDETLENSÉG A VÖRÖS HADSEREGBEN

AZ OROSZ vörös hadseregben egyre inkább erősödik az elégedetlenség szelleme.

Nem oly vidám és könnyü a vörös katona élete, ahogy le szokták irni. A vörös csapatok fiatal földmives legényei pedig egyáltalán nem annyira boldogok s nem oly teljes mértékben meggyőződéses hivei a kommunizmusnak, amint azt a szoviet urai a külvilággal elhitetni szeretnék. Még csak az sem igaz, hogy visszatérve falujukba tüzes és lelkes szónokokként hirdetnek a bolsevista tant. Ezeknek a hagyományos szoviet sajtóbeli állitásoknak talán éppen a megforditottja igaz.

Nem ellenforradalmárok, vagy reakciósok egyéni felfogása festi ezt a képet, hanem magának a hadügyi népbiztosságnak jelentése, amelyet szokatlan őszinteséggel és tárgyilagossággal fogalmazott meg az 1901-es évfolyam hazabocsájtása alkalmából.

Másrészt a szoviet lapjának, a Pravdának egyik munkatársa legutóbb azt irta, hogy a vörös katonák kiképzésének legnagyobb nehézségét a katonaszökevények nagy számában kell keresni. A szökevényeket ujabb behivásokkal pótolták, de, természetesen, az uj ujoncok miatt mindent elölről kellett kezdeni az egyes csapattestekben.

A jómódu földmivelő osztály egyenesen gyülöli az egész katonai szolgálatot, a szegényebb földmives ifjak pedig hamar elégedetlenekké válnak s megszöknek. Szökésüket még csak elősegiti az a körülmény, hogy egyáltalán nem is tudják milyen sulyos büntetések várnak rájuk s hogy, mint szökevények, még a földbirtokaikat is elveszithetik.

Ez az ujságiró igy azt ajánlja, hogy a következő, 1902-es évfolyammal mindjárt kezdetben ismertessék meg azokat a sulyos büntetési formákat, a melyek a katonaszökevényekre várnak. Második javaslata viszont az, hogy az ujoncokat barátságos, szivós magatartással buzditsák katonai kötelességeik teljesitésére, amig végül beletörődnek a szolgálatba.

Ebből a szempontból mindenesetre már eddig is történt annyi, hogy a durvaságokat és a testi fenyiték alkalmazását az ujoncokkal szemben a legszigorubban eltiltották.

Egy másik szakértő arra figyelmezteti a hadügyminiszteriumot, hogy minden eddigi tapasztalat szerint teljességgel hasztalannak bizonyult az a módszer, amelynek alapján a katonák fejét mindenféle kommunista tanokkal töltötték meg, elvekkel és tételekkel, a melyeket a legjobb esetben megérteni sem tudtak, ha ugyan éppen az erőszakolt tanitás mellett meg nem gyülölték őket. Ez a szakértő rámutat arra, hogy a katonák oktatásánál személyi és közvetlen szükségleteiket kell figyelembe venni s azokat a természetes érdekeiket, amelyek minden szálukkal a földhöz füződnek.

Az Izvestia, a szoviet másik hivatalos lapja egy másik érdekes körülményre hivja fel a népbiztosságok figyelmét. Vannak olyan katonák is — ha számuk nagyon kicsiny is ugyan, — akik a kommunista eszmék fenségétől, a bolsevista rendszer tökéletességtől eltelten térnek vissza falujukba. Alig kezdenek azonban lelkesülten beszélni szomszédjaiknak szép városi tapasztalataikról, amikor már rájönnek a helyi szoviet kis urainak kis, piszkos üzleteire, megvesztegethetőségére és alacsony érdekektől sugalt gondolkodására.

Ha az ujonnan hazaérkezettek a látottak hatására erélyes tisztogatást kezdenek meg szülőfalujukban, akkor még rendjén van a dolog. Ez azonban a kivételes esetek közé tartozik. Rendszerint, a lélektan alapvető törvényeinek megfelelően, ezek az emberek, akiknek lelkesedése eleinte tuláradt, most a legelkeseredettebb gyülölettel fordulnak a szoviet rendszer ellen. Mert a legjobb barátai voltak, tehát a legveszedelmesebb ellenségei is közülük kerülnek ki.

De ami a legnagyobb baj a földmives katonák három, vagy négy évi szolgálat után már annyira hozzá szoktak a városi élethez, hogy nem kivánnak visszatérni a falukba. Ehelyett a nagy városokban, főleg Moszkvában és Petrográdban keresnek alkalmazást, ahol pedig a munkanélküliség és a lakásinség amugy is óriási.

ERRŐL JUT ESZÜNKBE!

A férgek között is vannak tiszteletreméltó egyéniségek. Kivéve azt, amely állandóan azt hangoztatja, hogy a felesége tönkreteszi az életét!

* * *

Azok az emberek, akik azt hiszik, hogy a harmadik párt nem fog elérni semmit, még nem láttak egy mákszemet tudományos alapon három részre vágni!

* * *

Sokféle embert nem szeretünk, bevalljuk őszintén. De többek között azt se szeretjük, aki, minél öregebb lesz ahoz, hogy befeküdjék a lövészárokba, annál harciasabb lesz!

* * *

A mult hetet a hozzáértők elnevezték "Állatvédő Hét"-nek. Ez azonban a szegény elefánton, meg a szamáron — tetszik érteni? — vajmi keveset segitett!

* * *

Viszont: biztos, hogy szegény papa a mult héten is fizette a házbért és az egész család ruhaszámláját!

* * *

Hiába beszélnek a real estateset, amit akarnak: a kis háznak is megvan a maga előnye, — az ember könnyebben találja meg azt az elkallódott pakli kártyát!

* * *

Haj, szomoru és kegyetlen élet! Soha többet nem fogjuk magunkat olyan fontosnak érezni, mint husz éves korunkban!

* * *

Azonban akárki mit mond, az álmokat megfejteni nem is olyan nehéz. Mikor egy férfi azt álmodja, hogy nagyon egyedül érzi magát, biztosan számit arra, hogy a felesége meglehetős időt fog eltölteni a vidéken, a rokonoknál!

* * *

Három dolog van, ami tönkre kell, hogy tegye egy mélyen érző ember idegeit: fürdőkád, amelyben szennyes ruhát tartanak, egy megfagyott tükörtojás s az, mikor az első futamnál elkezd zuhogni az eső s a hetedik után kiderül!

* * *

Sámson nagyon bizott a hajában. De mikor egy lány elkezd egy férfiunak a hajában turkálni, a leghosszabb haju és a legerősebb is elveszett!

* * *

Thomas H. Marshall kijelenti, hogy nem fogadja el az elnökséget, ha aranytálcán kinálnak fel neki. Vigyázat! — nehogy valaki felkinálja neki aranytálcán!

* * *

De ez nem annyit jelent, hogy valaki arra gondoljon: pléhtálcáról talán elfogadná!

A NAPFOLTOK BEFOLYÁSA OKOZZA A FÖLDRENGÉST?

A KÉRDÉS az, hogy vajjon lehetséges lesz-e a jövőben előre megállapitani azt, hogy földrengés lesz, hogy hol lesz és, hogy mikor lesz.

Thomas A. Jagger jr. az amerikai kormány szakértő tudósa erre vonatkozóan nemrég azt a véleményét fejezte ki, hogy a földrengések adatainak beható és pontos tanulmányozása nyomán a tudósok, nem is a távoli jövőben, már képesek lesznek előre meghatározni a földrengés helyét, idejét, irányát és előre vészjeleket küldeni az illető vidékekre.

Jerome S. Ricard jezsuita atya, a világhirü tudós, a californiai Santa Clara csillagdájának és időjelző állomásának hirneves igazgatója azzal dupláz rá a kormány szakértőjének fenti kijelentéseire, hogy nemcsak a jövőben lehet majd előre jelezni a földrengéseket, hanem ilyen jelzések, nagy pontossággal, már a multban is történtek.

Ricard atyát a környék népe csak ugy ismeri, mint "az eső atyját." Egyike a világ legkitünőbb meteorologusainak és különösen hiressé vált az az elmélete, amely az időjárást a napfoltoktól teszi függővé.

"A földrengéseket, — mondotta többek között, — először ezelőtt huszonöt évvel Marchand francia tudós jövendölte meg, még pedig a napfoltok tanulmányozása nyomán. Szerencsétlenségre azonban ez a tudós korán meghalt, mielőtt az elméletet alaposan kidolgozhatta volna. Az elméletet pedig akkor alaposan kinevették az akkori tudósok."

"Mi azonban, itt Santa Clarán, magunkévá tettük az elméletet és egész 1914-ig annak az alapján kisérleteztünk. Azt találtuk, hogy valahányszor napfolt vonul keresztül a közép egyenlitőn, avagy keletről, vagy nyugatról annak közelében található, a földrengésjelző készülékek kivétel nélkül mindig földrengést jeleznek a föld bizonyos részén. Albert Porta hirneves tanárt annyira megkapta ez a siker, hogy a kérdést egészen az elmult esztendőben bekövetkezett haláláig tanulmányozta."

Porta tanár halála után Ricard atya vette magára azt a kötelességet, hogy tovább folytatja a tanulmányokat és gyakorlatilag is érvényt szerez a francia tudós elmélete részére.

Ami a laikusoknak, sőt még a tudósoknak is a véleményét illeti a Marchand-féle napfolt-elmélettel szemben, arra vonatkozóan a jezsuita atya következőképen nyilatkozik:

"A laikus, még ha mellesleg a fizika tanára is, nagyon nehezen látja azt be, hogy összefüggés van, okozati összefüggés a napfoltok és a földrengések, avagy a napfoltok és az időjárás között."

"Ez azonban csakis annak a tételnek helyességét igazolja, hogy az emberi értelem nagyon is korlátolt és, hogy még mindig nagy a tudatlanság még a tudósok diszes köreiben is."

Ricard atya szerint Marchand, a meghalt francia tudós csillagász nem az egyedüli volt, aki okozati összefüggést állapitott meg a napfoltok és a földrengések között.

A londoni Hugh Clements még a mult század végső éveiben azt a határozott véleményét fejezte ki, hogy a földrengéseket a napnak és a holdnak együttes müködése idézi elő. Ez alapon magyarázta azután Clements a földrengéseket, különösen azonban az akkor lefolyt lisszaboni pusztitó földrengést.

Ricard atya, kijelentése szerint, szintén hozzákezdett annak a tanulmányozásához, hogy miféle behatással van a hold a viharok keletkezésére.

Amennyiben, véleménye szerint, bebizonyitást nyer az, hogy a hold befolyással bir a légköri változások előidézése körül, hogy barometrikus emelkedéseket és eséseket tud létrehozni, akkor az emberiség nagy lépéssel halad előre a hosszu időre való, pontos és megbizható időjóslás terén.

Szavak, melyek az életet szolgálják

A szavak jelentősége.

VANNAK, akik még tudnak a szavakkal törődni. A szavak zengésével, szépségével. Akik érzik, hogy a szó nem üres valami, hanem eleven életet él. Hogy a szónak meg van a maga testi és lelki anatomiája.

Vigasztaló, hogy nemcsak költők, akiknek ez a hivatásuk, látják igy a szó jelentőségét, hanem az olvasók is. Nem sokan, de mégis akadnak ilyen olvasók.

A szó festeni tud és épiteni, a szó szuggerálni tud és elnémitani, a szó sejttetni tud és orditani. A szó az élet szépségének és gyalázatának, az élet érthetetlenségének és megérteni akarásának fegyvere.

A szó jelentősége attól függ, hogy ki használja. A csirkefogó ajkán még az anya fogalma is elhalványodik, s az apró gyermek ajkán, aki alig tudja kiejteni az anya szót, ez a fogalom különösen nemes zengést nyer.

A szónak illata van és ökle — tessék csak Rimbaudra gondolni — a szóban benne élhet a jazzorkesztra bömbölő ereje, de benne szunnyadhat az árnyék csendje is.

Szavakkal forradalmat teremtettek s szavakkal forradalmakat hallgattattak el. Szavak értelmet adtak az életnek s szavak élettagadásra vezettek.

Vannak szavak, amelyek olyan véresek, mint egy jakobinus eszmevilága s vannak szavak, amelyek olyan szelidek, mint egy szerzetes lelkivilága. Vannak szavak, a melyek bénák, mind a koldusok vagy kullancs módjára kullognak, mint a sunyi ember. Vannak szavak, amelyek erejével a csillagokkal lehet beszélni és vannak szavak, a melyekről ugy érezhetjük, mintha a föld anyanyelvének szókincsét alkotnák.

Vannak szavak, amelyekben a silány és önző emberi ösztön vergődik vagy rugdalódzik, viszont élnek olyan szavak is, amelyekben a tiszta emberi lélek nyilatkozik meg.

A szavak világitanak és elsötétinek, a szavak fáklyafénynyel ragyognak s a legfeketébb éjszaka sötétségét szuggerálják, a szavak hazudnak és igazságot mondanak, áldanak és megvetnek, felemelnek és lesujtanak, ujjonganak és jajgatnak.

Szavak nélkül az élet néma lenne.

Szavak nélkül az élet tetszhalott lenne, amely azonban az igazi halott félelmetességét keltené.

Megérkeztek az őshüllőnek maradványai

A dinozaurusz két fészke és husz tojása a new yorki muzeumban.

NEW YORK, május 20. — A mongoliai Gobi sivatagon tett amerikai ásatások, régészeti kutatások tudvalevően nagyszerü eredményekkel jártak. Az őskori állatoknak rengeteg csontvázát, kövületét sikerült megtalálni. A legnagyobb feltünést azonban az okozta, hogy sikerült megtalálni, eredetiben, hiánytalanul tojásait a sok millió évvel ezelőtt élt ősálatnak és hüllőnek, a hatalmas dinozaurusznak fészkeit és tojásait.

Az itteni világhirü természetrajzi muzeum részére a napokban érkezett meg két teljes dinozaurusz fészek, mindenikben tiz tojással. Ugyanekkor ötven más nagy ládában érkeztek meg a különböző csontvázak, kövületek.

Vagy hetven hatalmas koponya és csontváz van a leletek között. Ez a lelet az amerikai nagy muzeumot az ősállattan legnagyszerübb tárházává teszi a világon.

A küldeményt Walter Granger, az expedició hires paleontologusa hozta magával.

MEGHALT A 17 ÉVES LÁNY A BALESET FOLYTÁN

SPRINGFIELD, O., máj. 20. — A helybeli kórházban meghalt a 17 éves Anna Roser daytoni leány annak következtében, hogy egy automobil, amelyen utazott, nekirohant a hid cement korlátjának. Az automobil vezetője A. C. Beatty cincinnatii lakos nem sérült meg, de a harmadik utas, Robert Dewine cincinnatii lakos szintén alighanem halálossá váló sérüléseket szenvedett.

NAGY A NYOMORUSÁG MÉG IRORSZÁGBAN IS.

DUBLIN, május 20. — A nagy munkahiány következtében országszerte, de különösen a nagyobb városokban nagy a szegénység. Dublinban különösen kétségbeejtő a nyomor. A jótékonysági intézmények nem tudnak már segélyt nyujtani minden jelentkezőnek.

A GÓLYA AKADÁLYA A BÜNTÁRGYALÁSNAK.

CHICAGO, május 20. — Tegnap kellett volna megkezdődni Beulah Annan gyilkossági pere tárgyalásának. Amidőn a szép asszonyt, akinél bájosabb nő még nem volt gyilkosság vádja alatt Chicagoban, maga elé akarta rendelni a biró, fülébe sugta a bailiff, hogy a vádlott nem jelenhet meg, kórházban van, ahol egészséges gyermeknek adott életet. A biró erre elhalasztotta a tárgyalást s a nagy közönség, a mely kiváncsian egybegyült a tárgyalásra, csalódottan távozott.

ÖTEN MEGHALTAK AZ ÖSSZEÜTKÖZÉS FOLYTÁN.

ROANOKE, Ind., máj. 20. — Az Indiana Service Corporation Traction Company két személykocsija összeütközött a helybeli mellékvágányon s ennek következtében öten meghaltak s vagy harmincan megsebesültek. A halottak: Jacob Diffenbaugh és W. F. Ehrhart huntingtoni (Ind.), W. E. Wier andrewsi (Ind.), J. E. House fort waynei (Ind.), valamint Jacob Josecovitz chicagoi (Ill.) lakosok.

KÉSZPÉNZ DOLLÁROKAT
Magyarország és a megszállt területekre.
KÜLFÖLDI PÉNZEKET
a világ minden részébe teljes felelősség mellett küldünk.
4% KAMATOZÓ BETÉTEK
HAJÓJEGYEK — AFFIDAVITEK
AMERICAN UNION BANK
FŐÜZLET: 10 East 22nd Street, a bankpalotában
NÉMETH JÁNOS Igazgatósági elnök NEW YORK CITY
FIÓKÜZLET: 1597 Second Avenue, Corner 83rd Street.

Hasznos Könyvek
Vőfélykönyv .... —.35
Nagy álmoskönyv $1.50
Angol-magyar levelező és ügyvéd $1.00
Magyarország térképe .... —.50
Nefelejts emlékversek .... —.25
Szerelmi levelező .... —.50
Szerelmesek tanácsadója .... —.50
Bizonfy Angol-magyar és magyar-angol szótár $3.50
Vetőkártya .... —.50
Szegedi szakácskönyv .... —.40
Mellényzsebben hordható angol-magyar és magyar-angol szótár .... —.50
Dr. Bucsányi: A gyermek élete és gyógymódja $1.00
Dr. Horváth: A szép test .... —.50
Dr. Kovács: Nemi betegségek .... —.50
— A tüdőbaj felismerése és gyógyitása .... —.25
Dr. Schaffer: A női betegségek okai és elháritása .... —.75
Rendeléseket utánvéttel küldünk. Kérjen részletes könyv-, kotta-, lemez-, henger árjegyzéket.
KEREKES BROS.
Amerika legnagyobb magyar könyv és zenemü kereskedése.
208 E. 86 St., New York City

Piros, Piros, Piros
Háromszor is piros
Piros bort a pohárba
Tilos, tilos, tilos,
Háromszor is tilos,
Más Dohányt a pipába,
Mint a hires NÉGYES
A füstje nem mérges.
Próbálja meg kend már
Minden percért nagy kár
Magának ezt ajánlja a
Négyes Tobacco Shop
423 EAST 5th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Mosson dörzsölés nélkül. Egy centért

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért hófehérre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosóport. Nem ártalmas a ruhára, sem a kézre. Megpuhitja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsirpecsétet, vért, stb. s nincs benne méreg, amely tönkreteszi a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesége egészsége egy centet? Hozassa meg, mi adunk egy dollárért any nyit, mint más társaságok hároméert. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elég s kap mellé egy ajándék-szelvényt. Irjon magyarul.
MAIL ORDER HOUSE
GLENFIELD, N. Y.
Ha beküld $5.00-t, kap egy dolláros ajándékot s a postaköltséget is mi fizetjük akkor. — Szakácskönyv $2.00. — 40 magyar könyvet küldünk $5.00-ért.

UJBÓL KAPHATÓ
az amerikai magyarság angol szókincsének közkedvelt tárháza, a legnépszerübb, a minden amerikai-magyar által ismert magyar-angol és angol-magyar
BIZONFY-FÉLE SZÓTÁR
A több mint ezer oldalas munka negyedik kiadásának nyomása befejeződött és a szétküldés megkezdődött.
Az angol-magyar és magyar-angol Bizonffy-szótár ára
Három Dollár és Ötven Cent
bérmentes postaküldéssel. Küldje be azonnal rendelését a pénzzel együtt, mert a szótárt a rendelések beérkeztének sorrendjében szállitjuk. A rendelés és a pénz erre a cimre küldendő:
SZABADSÁG
P. O. BOX 171,
CLEVELAND, OHIO.

HAZAUTAZÓK
figyelmébe ajánljuk bankházunk utazási osztályát. Minden vonalra eladunk hajójegyet a társaságok eredeti árain. Utasaink utleveleinek és vizumainak beszerzése körül dijtalanul járunk el.
Hat hónapon belül bármely hazalátogató akadálytalanul visszatérhet az Egyesült Államokba tekintet nélkül a bevándorlási kvótára.
Készpénzdollárok
átutalása a világ minden részébe.
KISS EMIL Bankháza
133 SECOND AVENUE (8. utca sarkán) NEW YORK
A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Kir. Államvasutak menetjegyirodájának kizárólagos képviselője Amerikában.

DR. SMEDLEY, specialista
40 ÉVI ORVOSI GYAKORLATOM VAN
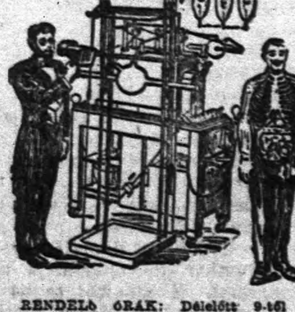
a legujabb európai gyógymódok utján gyógyitok ugy férfiakat, mint nőket. Ha mások nem tudták meggyógyitani, jöjjön és keressen fel engem. Teljes bakteorológiai laboratóriumom és Radio-Scope, Baggi-féle X-sugaras készülékem, valamint a vér és vizeletvizsgálat csak a valódi kóros állapotot tünteti fel és ha én arra a meggyőződésre jutottam, hogy nem tudom meggyógyitani, ugy megmondom és én gyógyithatatlan betegséget kezelésre el nem fogadok.
Keressen fel egy szakértő specialistát és ne menjen olyanokhoz, a kik csak utánozzák a specialistát. Egy igazi szakértő nem fogja azt kérdezni, hogy mi az ön baja, hanem maga megmondja, hogy mi az ön betegsége. Irodámban meg vannak a nagy francia professzorok hirneves felfedezései, a milyenek D'Arsenvla, Nicola, Tesla és mások találmányai, a melyek segitségére vannak a beteg és gyenge egyének bajainak kezelésében.
RENDELŐ ÓRÁK: Délelőtt 9-től délután 4-ig. Este 6-tól 8-ig. Vasárnap: délelőtt 10-től délután 1-ig.
TANÁCSADÁS ÉS VIZSGÁLAT INGYENES.
DR. SMEDLEY, specialista
10406 Euclid Ave. East 105-ik utca sarok Második emelet 4 ajtó
CLEVELAND, OHIO

AZ AMERIKAI CSAPATNAK GYŐZELME FELDÜHÖSITETTE A FRANCIA KÖZÖNSÉGET

Amerikaiak nyerték meg az olympiai játékokon a rugby világbajnokságot.

A PÁRISIAK MEGVERTÉK AZ AMERIKAIAKAT.

A sajtó és a közönség jobb elemei sajnálják a megszégyenitő esetet.

PÁRIS, május 20. — Az olympiai játékok egyik nevezetes fordulóját, a nemzetközi rugby bajnokságot az amerikai csapat nyerte meg. A franciák a veszteség felett annyira felbosszankodtak, hogy a tribünön a közönség tettlegesen bántalmazta a jelenlevő amerikaiakat, akik persze aránytalan kisebbségben voltak.

A játék kezdettől fogva érdekes volt és az amerikaiak fölénye egy pillanatig sem volt kétséges. A franciák megdöbbenve szemlélték a pályán történőket és valahányszor az amerikaiaknak sikerült kijátszani ellenfeleiket, lármás piszszegéssel és abcugolással fejezték ki ellenszenvüket.

Mikor aztán két francia játékos egymásután hagyta el a játékteret, mert sérülésük folytán képtelenek voltak tovább játszani, a közönség egy része öktelen lármába tört ki és öklökkel meg pálcákkal rohant a nézőközönség között elvegyült amerikaiakra. Egy Gideon W. Nelson nevü müvésznövendéket, akinek otthona az illinoisi De Kalb-ban van, annyira összevertek, hogy kórházba kellett szállitani.

A megsérült két francia játékos egyáltalában nem okozhatja az amerikaiakat. A rugby már természeténél fogva durva játék, melyben lökdösés és elgán csolás megengedett dolgok és igy bizony gyakran történnek sérülések. Egybehangzó vélemény szerint a franciák közül az egyik éppen akkor sérült meg, midőn egy amerikai játékost el akart gáncsolni és a balesetet inkább önmagának köszönheti, mint amerikai ellenfelének.

A franciák csalódása leirhatatlan. Ők biztosra vették a győzelmet, mert ugy a skót, mint az angol csapatokat levertek megelőzőleg, mig az amerikai csapatról az a hir terjedt el, hogy kezdő játékosokból alakult és hogy össze sem hasonlithatók a franciákkal. A kellemetlen meglepetés még jobban felingerelte a franciákat és az összeszólalkozások ugy elfajultak, hogy ismételten tettlegességre került a sor.

A francia közönség tulnyomó része természetesen sajnálja a történteket és legjobban szeretné, ha azokat meg nem történtekké lehetne tenni. Mikor a játék végén a csillagsávos lobogót, az amerikai csapat győzelmének jeléül felvonták az árbócra, hangos ellentüntetés hangzott el.

HIPNÓZIS SEGÉLYÉVEL VISSZAVARÁZSOLTÁK AZ EMLÉKEZŐTEHETSÉGÉT

Egy céltalanul bolyongó embert alvás közben rávettek életének elbeszélésére.

MINDENT ELMONDOTT, TÖVIRŐL-HEGYIRE.

Tiz napig bolyongott céltalanul, amig rája akadtak.

LOS ANGELES, május 20. A hipnózis nemcsak visszavarázsolta egy céltalanul bolyongó idegennek az emlékezőtehetségét, de ennek eredményeképen visszaadta az illetőt családjának is.

Egy héttel ezelőtt El Monte közelében egy idegent láttak kóborolni, aki az arra haladókra azt a benyomást tette, hogy ninecsen szellemi képességeinek teljes birtokában. Nagy rábeszélés után sikerült őt a kórházba vezetni, ahol átadták a psycho-pathologiai osztály vezetőjének, Dr. Steele-nek. Mikor az idegen a kórházba került, értelmetlenül folyton ezt a szót motyogta: "Dundee, Dundee."

Ebből nem sokra lehetett következtetni és minthogy a titokzatos egyén ruházata a világ majdnem minden tájáról összeszedett holmikból állott, az első benyomás nem a legjobb volt és mindenki azt hitte, hogy csavargóval van dolga.

Mint később kisült, ez nem egészen igy volt. Az, hogy a titokzatos idegennek miért származott a ruhája Shanghaiból, a kalapja Olaszországból, a cipője Angliából, a nyakkendője Japánból és az inge Providenceből, R. I., csakhamar magyarázatra talált.

Dr. Steele az illetőt hipnózis alá vette. Addig sugallmazta neki, hogy aludjon el és beszélje el az élettörténetét, mig tényleg megtette ezt. Alvás közben aztán elárulta, hogy William McConnell-nek hivják, hogy tengerész, hogy a skóciai Dundee-ba való, hogy május elején érkezett a Standard Oil Company olajszállitó hajójával, a Shaboneth-tel Los Angelesbe és hogy a hajóról partra szállt és annyira elragadta a táj, hogy elhatározta, hogy hosszabb gyalogutat tesz. Gyaloglása közben ért el El Monte vidékére, ahol az utról szedték fel.

Alvás közben az orvos arra vette rá, hogy felébredése után emlékezzék vissza mindarra, a mit elmondott és mesélje el ujra. Mikor McConnell felébredt, tényleg szóról-szóra elismételte mindazt, amit előbb álmában elmondott.

Később a Standard Oil Companyhoz fordultak és ott is mindenben helyeshagyták McConnell történetét.

A hipnózis diadalt aratott egy ember elborult elméje, vagy legalább is elhomályosult emlékezőtehetsége felett. Mikor McConnell a hatóság kezébe jutott, mindössze négy dollárt találtak a zsebében, de ő váltig erősitgeti, hogy 18 dollár volt nála, midőn a hajót elhagyta. A különbséget vagy elköltötte, vagy ellopták tőle a feltalálása és az azelőtt eltelt napok között.

ÁLLATVILÁG A HOMOKSIVATAG MÉLYSÉGÉBEN

Természettudósok sajátságos felfedezést tettek szaharai kutatásaik alkalmával.

FURCSA HALAK.

Nem tudják megérteni, hogy élhetnek a homoksivatag alatt

PÁRIS, május 20. — A Szahara égő, perzselő homokja alatt, vagy kétszáz háromszáz lábnyi mélységre sajátságos állatok élnek.

Ez az állitás határozottan felfedezés számba megy, mert erről eddig senki sem tudott. Kutatók artézi kutakat furtak s ilymód jöttek arra rá, hogy a homoksivatag alatt csakugyan eleven élet van.

A mélyről felszinre hozott vizben mindenféle különös formáju és mozgásu halakat, rovarokat, apró, eddig nem ismert állatokat találtak.

A felfedezést tudományos körökben határozottan rejtélyesnek találják s arra egyáltalában nem tudnak választ adni, hogy ezek az állatkák és halak hogyan éltek, hogyan élhetnek a homoksivatag alatt.

A halak között akadtak olyan tipusra, amelyhez hasonlót a palesztinai tavakban találtak.

A természettudósok a további kutatások alapján abban reménykednek, hogy még ujabb tipusu halakra fognak lelni.

NAGY AZ ÜZLETI CSŐD S PANGÁS A NÉMETEKNÉL

A német nagyipar mágnásai a helyzetért a hitelpolitikát okolják.

A NAGY UZSORA.

Elérkezett az infláció felszámolásának szomoru ideje.

BERLIN, május 20. — A német nagyiparosok támogatott lapjai és általában az iparmágnások barátai éles kritikával illetik Schacht pénzügyminisztert a birodalmi jegyintézet hitelpolitikájáért. Ez az elhibázott politika, mondják, a közvetlen oka annak, hogy a német üzleti élet pang, hogy válságba jutott és hogy a szó szoros értelmében elszámolni kénytelen.

Az 1924-ik év első negyedében a jegyintézet tiz százalék mellett adott hitelt, amely ráta akkor jóval olcsóbb volt a magánosok által adott rátánál. A bank azonban április hetedikén, minden további nélkül csaknem teljesen beszüntette a hitelnyujtást. Ezért az üzletemberek, a kiknek hitelszükségletét a jegybanktól függött, egyszerre nagy zavarokba kerültek.

A helyzet rendszertelensége szokatlan tüneményekben nyilvánul meg. Igy mindjárt rendkivül furesa az, hogy, dacára a mind nagyobb számban beálló fizetésképtelenségeknek, csődöknek, a bankok és általában a pénzintézetek számá huszonöt százalékkal nagyobb Németország területén, mint volt az 1913-ik esztendőben, noha a megkötött üzletek száma csak fele azoknak, amiket 1913-ban megkötöttek.

A jegybank hitelpolitikája a földmüvesek javát célozta, akik, miután a nagy pénzügyi felduzzasztás, infláció idején, gyalázatosan kiszipolyozták a közönséget, most egyszerre azt látják, hogy a terményeik ára kisebb, mint volt a háboru előtt, mig viszont az összes, nekik nélkülözhetetlen ipari és felszerelési cikkek árai kétszeresen emelkedtek. Bizonyos az, hogy az infláció idején az ipar csak olyan áru-uzsorát fejtett ki, mint a földmüvelés. És az ipar nagy szervezetei, a kartellek, trösztök, még most is arra törekszenek, hogy fenntartsák a hallatlan magas árakat, ahelyett, hogy felszámolni iparkodnának az infláció eredményeit.

Most azonban elérkezett a felszámolás ideje. A jegybank erélyes állásfoglalása nyomán Berlinben egyetlen napon 434 váltót ovatoltak meg és az év eleje óta több, mint ötven pénzintézet került csődbe. A csődök száma, amely az év első negyedében 113 volt, április havában a százharminckilencet érte el és általános az a nézet, hogy ez még csak kezdete a nagy üzleti pangásnak

Gyilkolt a nő égető savval a szinházban

Elmenekült a gyilkos a szinház előtt parkolt automobilján.

NYOMOZZÁK.

Az áldozat állitólag hetek óta udvarolt a merénylőnek.

COLUMBUS, O., május 30. — Szokatlan gyilkosság történt az egyik helybeli moziszinházban. A nézőtéren egy nő marósavval leöntötte a mellette ülő férfi nyakát, arcát s evvel halálát okozta.

A gyilkos nő hirtelen felkelt, kisietett a szinházból és automobilján, amely a szinház előtt állott, elmenekült.

Az áldozat George G. Hackney 30 éves özvegy ember. Olyan borzalmasan összeégette a sav, hogy a kórházba szállitatása közben meghalt.

Haekney mellett volt a 18 éves Donald Wilcox, annak az embernek a fia, akinek otthonában Hackney lakott az ő három kis árvájával. Az égő savból erre a fiatalemberre is frecscsent egy kevés.

Wilcox tudatta a rendőrséggel, hogy kicsoda a merénylő s igy a nyomozás valószinüen eredményes lesz.

Hackney 9 éves leánykája, Rose azt mondja, hogy az édes apja jóbarátja volt annak a nőnek, de arra nem volt hajlandó, hogy feleségül vegye, jól lehet igen könyörgött, hogy eskűdjenek meg. Ezért szánta rá magát a merénylet elkövetésére.

REPÜLŐGÉPEK, GÁZBOMBÁK DÖNTIK EL MAJD A JÖVŐ FRANCIA-NÉMET HÁBORUT

Egy francia iró "1935" cimmel fantasztikus regényt irt, a melyben a jövő francia-német háboruját festi meg.

A KÉMIAI LABORATORIUMBAN KÉSZÜLNEK A HÁBORURA

Franciaország legkiválóbb aviatikusa egyetért a regényiró jövendölésével.

PÁRIS, május 20. — Camille Meillac, az ismert francia regényiró nemrégiben egy regényt irt, amelyben a jövő háboruját festi meg. Szerinte a jövő háborujában óriási szerepük lesz a gázbombáknak — jóval nagyobb, mint az elmult háboruban volt — s általában végzetesen romboló szerep vár a háboruban felhasználandó kémiai találmányokra.

Hasonló háborus jövőt jósol Rene Fonck, a legkiválóbb francia aviatikus, aki a francia képviselőháznak is a tagja s legutóbb több cikkben foglalkozott ezzel a kérdéssel. Cikkeiben ugyanarra a következtetésre jutott, mint Meillac, az iró a regényében.

Meillac regényének "1935" a cime s abban megjósolja, hogy tiz év mulva egy uj, az eddiginél még véresebb, még rettentőbb háboru fog lejátszódni a németek és a franciák között. A háboru két leglényegesebb tényezője: a repülőgép és a gázbomba.

— A jövő háboruját — irja Meillac — nem a barakkokban, nem a kaszárnyákban és nem a sáncárkokban döntik el, hanem a kémiai laboratoriumokban és az aviatikus telepeken, ahol uj szerekkel és uj gépekkel kisérleteznek.

Fonck kapitány cikksorozatában azt irja, hogy a németek már most készülnek a jövő háborujára, amelynek romboló célja elsősorban Franciaország ellen fog irányulni.

A német gyárakban az eddiginél összehasonlithatatlanul különb repülőgépeket gyártanak s a német kémiai laboratoriumokban olyan romboló szerekkel kisérleteznek, a melyeknek végzetes hatását a mai fantázia el sem tudja képzelni.

Azt irja, hogyha Franciaország nem készül el kellőképen a jövő háborujára, egykönnyen megtörténhetik az, hogy a németek annak idején repülőgép támadást intéznek Páris ellen, amely egy nap alatt tönkre teheti a francia főváros felét.

Hasonló jövőt prédikál Meillac is.

Persze ezek a félelmeskeltések mind arra szolgálnak, hogy a franciákban ébren tartsák a militarista szellemet.

AZ INSULIN A CUKORBETEGSÉG JÓ GYÓGYSZERE

Az insulin használata óta a halálozási arányszám tetemesen leapadt.

NEW YORK, május 20. — Az insulinnak a cukorbetegség legyőzésében elvitathatatlan érdeme van.

Ezt a Metropolitan Insurance Company statisztikai osztálya állitja és állitását meggyőző érvekkel támasztja alá.

A biztositó intézetnek 15 millió ügyfele van és a cukorbetegségnek ebben rengeteg embertömegben való pusztitásáról ad felvilágositást a jelentés. Ennek értelmében a cukorbetegség, azóta, hogy az insulinnal való kezelést bevezették, általában csökkenőben van és pedig a fehérbőrü lakosság körében mintegy 25 százalékkal, a feketék között pedig 17 százalékkal.

A tavalyi adatok szerint minden százezer lélek közül 22.3 szenvedett cukorbetegségben, mig az idén csak 16.5. A jelentés ezt a feltünő javulást egyenesen az insulinnak tudja be és az orvosi szakkörök egyetértenek a biztositó intézet következtetésével.

A cukorbetegség az előrehaladott életkor egyik leggyakoribb és legveszélyesebb betegsége, a melynek gyógyitása nagyon nehéz. Ennélfogva a halálozási arányszám meglehetősen magas volt a cukorbetegek között.

ENYHE BÜNTETÉST RÓTTAK A GYILKOSSÁGGAL VÁDOLT SZEGÉNY OROSZ ANYÁRA

A vádhatóság képviselője az asszony brutalitását azzal indokolta meg, hogy a cári rendszer alatt nyomorgó és elhagyott életet kellett élnie.

NŐK DÖNTÖTTEK ANTONOVA ASSZONY SORSA FELETT.

A cári rendszer megölte az emberséges érzést a vádlottban.

YAROSLAV, Oroszország, május 20. — Hogy az orosz bíróságok tényleg emberségesek igyekeznek lenni bizonyos esetekben, az már több izben bebizonyosodott. Különösen a bünös nőket veszik figyelembe s olyan lélektant alkalmaznak velük szemben, amilyet a cári rendszer nem ismert.

A minap tartották meg azt a tárgyalást, amelyen a vádlott szerepét egy Antonova nevü munkásasszony töltötte be. Az asszony ellen az volt a vád, hogy gyermeke, a tőle kapott verés következtében meghalt.

A biró, az esküdtek, a vádlott védője és az államhatóságnak az ügyésze nő volt s a tárgyaló terem közönsége kizárólag nőkből állott.

A tárgyalást a város legnagyobb színházában tartották meg több ezer főre rugó női közönség jelenlétében.

Az államügyész, finom női ösztönnel és megértéssel kezelte az ügyet s azt hangoztatta, hogy a vádlott brutalitása annak a rettentő helyzetnek és elnyomatásnak tudható be, amely a munkásosztály életét a cári rendszer alatt jellemezte.

Ezek a viszonyok olyan borzalmasak voltak, mondotta, hogy a vádlottban minden emberséges érzést megöltek.

Az ügyész "vádbeszéde" alatt, amely vajmi enyhe volt, a közönség nagy része zokogott.

Amikor a védőbeszédre került a sor, ennek a lényege az volt, hogy a védő teljesen egyetért a vádhatóság képviselőinek kijelentésével, csak annyiban tér el tőle, hogy az enyhe büntetést is szükségtelennek véli. Szerinte a vádlottat fel kellene menteni.

A vád és védőbeszédek hatása alatt az esküdtek nagyon enyhe itéletben állapodtak meg. Mikor a biró kimondotta, hogy Antonova asszonyt bünösnek találták ugyan a gyilkosság vádjában, de figyelembe vették a körülményeket, ennélfogva csak tizenhat hónapi fegyházbüntetésre itélték el, a közönség ujra zokogni kezdett s sokan éljenezték a vádhatóság képviselőjét, a birót és az esküdteket.

OHIOI A LEÁNY, AKI TITOKZATOSAN MEGHALT

NEW YORK, május 20. — Renee Harris, aki meghalt a Bellevue kórházban, miután egy fiatalembernek, Manuel Gimineznek 313 W. 50th streeti lakásán összeesett, nem más mint Renee Semenik, Louis Semenik cadizi (O.) lakos leánya, aki anyjával nemrég még Clevelandban lakott. A leány, aki Clevelandban telefonkezelő volt, 1922. szeptember 2-án feleségül vette Clevelandban Joseph Harris. A felboncolása alkalmával kiderült, hogy halálát nem mérgezés okozta. Giminezt mindazonáltal előállitják.

HENYE FÖLDNEK ADÓJA HOZZON ÁTLAG-JÓLÉTET

Snowden, Anglia pénzügyminisztere átalakitja az adórendszert.

FÖLDESURAK ALKONYA.

A termelésben részt nem vevő birtok fizessen nagy adót.

LONDON, május 20. — Anglia jelenlegi kabinetje aligha lesz képes a politikai szocializmust teljesen belevinni kormányzatába, de lesz alkalma arra, hogy a szocialista elvek egy részét, különösen azokat, amelyek a polgári osztályok körében is elég nagy visszhangra találnak, megvalósitsa.

Ezt vetitette előre Philip Snowden, Anglia pénzügyminisztere egy Sailthwaite-ben tartott beszédében. Ebben különösen az adóterheket fejtegette és rámutatott arra, hogy az adók legnagyobb részét tulajdonképen a földbirtoknak, illetőleg azok tulajdonosainak kellene viselni. Másszóval, az ugynevezett land tax elveiből kiindulva, Snowden olyan adózási rendszert akar behozni, amely szerint a mások használra gyümölcsözőleg fel nem használt földbirtokok tulajdonosai aránytalanul magas adót fizessenek.

A tervnek ezt a részét már Lloyd George is meg akarta valósitani, de aztán bekövetkezett bukása, az utána következő konzervativ kabinet pedig teljesen elejtette.

Midőn Snowden első miniszteri ténykedése az volt, hogy az élelmiszerek adóját tetemesen leszállitotta. Anglia politikusai és általában az egész angol társadalom felvetette azt a kérdést, hogy a megcsökkent adójövedelem után hogyan lesz képes a munkásminiszterium programjának olyan kimagasló elveit, mint a munkátlansági segély, az iskolázási törvény, a homestead javaslat, továbbá a társadalmi és jóléti törvények egész seregét végrehajtani?

Snowden most megfelelt erre a kérdésre avval, hogy a parlagon heverő és a polgárságnak nem termelő, vagyis hasznosan fel nem használt földek tulajdonosait akarja olyan sulyos adóval megterhelni, hogy a fenti tervek keresztülvitelére teljék.

PROHIBICIÓS EGYEZMÉNY A NÉMET KORMÁNNYAL.

WASHINGTON, máj. 20. — Az Egyesült Államok és Németország aláirták azt a szerződést, amelynek értelmében az amerikai kormánynak joga van megvizsgálni még a hajó indulása előtt egy órán belül is azt a német hajót, amelyet avval gyanusit, hogy szeszesital van rajta. Ha gyanuja alaposnak bizonyul elkobozhatja a hajót. Ilyen értelmü szerződést kötött Amerika Angliával s köt majd Hollandiával is.

Megölte lányát és önmagát is a virágos mezőn

Az 53 éves apa, aki betegsége miatt nem dolgozhatott, valószinüen megőrült.

MEMPHIS, Tenn., május 20. Martin D. Keith 53 éves szerelő virágot szedni kicsalta a mezőre 28 éves leányát, Mariet a szomszédos Buntyn helységben. A mint a virágos réten haladtak, az apa hirtelen revolvert rántott, fejbelőtte leányát, majd, amikor a leány holtan zuhant lábai elé, önmaga ellen fordította a revolvert s halálra sebesitette magát. Félóra mulva kiszenvedett.

Keithnél cédulát találtak, a melyen ezeket irta: "Sohasem tudta a leányom, hogy miért bántottam. Azért irom ezt az üzenetet, mert előbb vele kellett végeznem. Igy nem élhetek tovább".

A Keith-család Kalamazoo, Mich. városából érkezett ide a mult évben. Keith nem dolgozott hónapok óta, mert beteg volt. A rokonai azt hiszik, hogy meghibbant elmével követte el tettét.

Amidőn Keith megölte a leányát, többen meg akarták akadályozni abban, hogy öngyilkosságot kövessen el, de lelövéssel fenyegette meg a közeledni merőket. A revolvert háromszor el akarta sütni maga ellen fordítva, de csütörtököt mondott. Végre is a levegőbe próbált lőni s ez sikerült is, mire a halántékába röpitett egy golyót.

NEM FOG TALÁLNI

a világon még egy patikát, ahol lelkiismeretesebb kiszolgálásban részesül mint nálunk.

Nekünk egy célunk van:

A SZENVEDŐ EMBERTÁRSAINKON SEGITENI

Ezért forduljon minden férfi és nő bizalommal hozzánk.

CLEVELANDI Korona Gyógyszertár

2812 East 79th St., Cleveland, Ohio

A GYAPOTIPAR A TÖNK SZÉLÉN ÁLL ANGLIÁBAN

Két év óta általános a pangás és a részvénytársaságok haszon nélkül dolgoztak.

KÉTSÉGBEEJTŐ HELYZET.

Ha hamarosan nem javul a helyzet, bukások lesznek.

MANCHESTER, Angolország, május 20. — Az angol gyapotipar rendkivül nehéz viszonyok között tengődik. Éveken át a lancashire-i és az ország más részeiben levő szövőszékek alig voltak mozgásban és a gyapotiparba fektetett óriási tőke, a mely mintegy 424 millió dollárra rug, alig hozott átlagban többet az utóbbi esztendőben, mint egy százalékot.

Ezeket a kijelentéseket Sir Charles Macara, a gyapotszövők nemzetközi szövetségének volt elnöke jelentette ki. Szerinte a helyzet egyenesen kétségbeejtő és amennyiben hamarosan változás nem áll be, az év vége előtt több ipartelepet le kell zárni.

Eddig a veszteség 250 millió dollára rug, ami hihetetlenül nagy összeg, ha tekintetbe veszszük, hogy a gyapotipar terén Anglia egyike a világ vezetőinek.

A most lezárult üzleti év végén kitünt, hogy a müködésben levő 315 telep közül csak kilencven volt abban a helyzetben, hogy némi hasznot mutathatott ki. A többiek mind veszteséggel zárták az évet.

A legnagyobb kárt a munkátlanság okozta, illetve a megrendelések hiánya folytán beállott munkaszünet. Ez Angliában különös jelenség, de a háboru utóhatásai közül egyesek csak most mutatkoznak teljességükben.

Százhetven ipartelep az utóbbi két éven át egyáltalában nem volt képes részvényeseinek osztalékot fizetni. Az elmult év folyamán 28 vállalat került abba a kényszerhelyzetbe, hogy a be nem fizetett részvénytőke folyósitása iránt a legerélyesebb rendelkezéseket kellett életbeléptetniök.

SZEMBETEGSÉG, AMELY TALÁNY AZ ORVOSOKNAK

Egy iskolásfiu forditva lát és ugy ir, hogy csak tükörben olvasható.

NEM LEHET OPERÁLNI.

Ilyen betegséggel először találkozott az orvostudomány.

FAIRMONT, W. VA., május 20. — Fairmontnak megvan a maga szenzációja. Az egyik iskolában felfedeznek egy tizéves fiut, Sam Tianát, akiről kiderült, hogy, mint orvosi nyelven mondják, "tükör-látásban" szenved.

A fiu ugyanis nemcsak a papirlap jobb oldala felől ir baloldali irányban, de megforditott sorrendben helyezi el a betüket is, ugyhogy irása teljesen olvashatatlan, kivéve ha azt tükör elé helyezik.

A fiut szemét két orvostudóssal megvizsgáltatták és azok arra az eredményre jutottak, hogy a fiu agyszerkezetében van a hiba. A vizsgálat folyamán jelen volt egy new yorki orvos is, aki szem-specialista és az kijelentette, hogy gyakorlatában soha hasonló eset elő nem fordult.

Az eset érthető feltünést kelt orvostudományi körökben és bizonyos, hogy az ország minden részéből tömegesen fognak a különös beteg iránt érdeklődni.

A gyerekkel sok baj volt az iskolában és a tanitónő eleinte azt hitte, hogy a gyerek csinytevéseivel áll szemben. Mikor azonban sem pirongatás, sem rábeszélés nem használt, felhivták az ottani kórház igazgatójának figyelmét, aki viszont szem-specialistákat hivott meg az eset tanulmányozására.

A gyerek különös szembetegségének egyik megnyilvánulása az is, hogy a közeledő tárgyakat ugy látja, mintha azok távoznának, a távozókat pedig, mintha azok közeledének.

Tekintettel arra, hogy az orvosi vélemény szerint a baj az agyban van, nem hiszik, hogy operációval segithetnének a fiun.

Halál ellen nincs orvosság de van a betegségek ellen

A tudomány csodálatos sikereiről napról-napra adnak hirt az ujságok. Van már bevált gyógymód a cukorbetegség vagy érelmeszesedés, a tüdőgyulladás, a vörheny, az emlékező képesség elvesztése és a rák ellen is és sikeresen folyik a küzdelem a tüdővész ellen is.

A GYOMORBAJNAK ELEJÉT VENNI

az olyan nagyszerü, enyhe hashajtó, emésztést szabályozó cukorka használatával lehet, mint aminő a

PARTOLA

A kinek nincs étvágya, akinek nincs mindennap rendesen széke, ezt a bevált gyomor és vértisztitó használja.

Egy dobozzal 1 dollárért, hattal 5 dollárért küld belőle a feltaláló és egyedüli készitő:

PARTOS PATIKA

160 Second Avenue, New York, N. Y.

HIRADÁSOK A SZÜLŐHAZÁBÓL

Mi történik Magyarországon? — A Szabadság budapesti szerkesztőségének eredeti tudósitásai

KÜLFÖLDÖN KÖLTI PÉNZÉT A PÉNZES MAGYAR HAZAFI

— A Szabadság budapesti tudósitójától. —

A SZÖRNYÜ világháboru és a forradalmi s ellenforradalmi mozgalmak után következő évek sulyos gazdasági helyzete elzárta Magyarország lakói elől a külföldet s ebben az időben még azok sem utazhattak, akik nagy vagyonnal birtak. A helyzet azonban lassankint kezd már enyhülni. Az a nagy árfolyam különbség, amely a magyar és külföldi valuta között fennállott közeledik — ha lassan is — a kiegyenlitődés felé. Egyes külföldi fürdőhelyek ma már nem megfizethetetlenül drágák, viszont a Margitszigeten és a Balatonon is oly sokba kerül a nyaralás, hogy aki megfelelő pénzzel rendelkezik, az inkább külföldre megy, ahol ujat lát és nagyobb a kényelme. Nem lehet figyelmen kivül hagyni azt a körülményt sem, hogy — bár a munkát még mindig nem értékelik annyira sem, mint békében — a jövedelmek a gazdasági helyzet nyomása alatt mégis fokozódtak. S ha a lerongyolódott középosztály nem is utazhatik, ujabban a vagyonosok és a nagyobb keresetü emberek mind többen utaznak külföldre.

Különösen **ez év tavaszán valósággal özönlés indult meg Magyarországról Nyugat Európa felé** és az idén már rendkivül nagy a száma azoknak, akik külföldön akarják tölteni nyári pihenőjüket. A **Szabadság** budapesti tudósitója fölkereste a külföldi utjáról nemrég hazatért **Gálos** Kálmánt, a Menetjegyiroda vezérigazgatóját, aki tapasztalatai s alapos ismeretei révén tájékoztatta a külföldi magyar forgalomról. Az érdekes információk alapján ismertetjük azokat a viszonyokat, a melyek a külföldi utra készülő magyarokat elhatározásokra birják, hogy Európa melyik részén töltsék a nyarat.

Bizony Amerikába kéjutazásra még aránylag kevesen indulnak, aminthogy békében is csak azok siettek a tengerentulra, akik kivándoroltak vagy akik ismeretszerző utra indultak. Most is inkább csak müvészek, szerződéssel lekötött emberek, családtagok látogatják Magyarországról Amerikát annál is inkább, mert a dollár és a korona között még mindig nagy az árfolyam különbség s az utazás az ott tartozkodással együtt jóval többe kerül, mint a kisebb európai kirándulások.

A legtöbben Itáliába sietnek, már a husvéti ünnepek előtt tömegesen keresték fel a magyarok az olasz tengerpartot, főleg a közeli Abbáziát, Lovranát, Lussincigalet, Brionit, Lussinpicolót, Velencét, Siennát, Firenzét, Rómát és Nápolyt, ugy annyira, hogy **valósággal magyar népvándorlás jelleget öltött az Itália felé való özönlés.** A husvéti ünnepek után a forgalom már nem oly heves, de még mindig elég erős. Érdekes jelenség volt az is, hogy egyes budapesti középiskolák és cserkészcsoportok harmincas, ötvenes, sőt százas csoportokban jelentkeztek tanáraik vezetésével Olaszországi utazásra.

Erősen érdeklődnek már a Menetjegyirodában a megfelelő pénzzel rendelkező boldog polgártársak a nyaralási viszonyok iránt is. **Különösen nagy érdeklődés nyilvánul meg Ausztria iránt**, mert például St. Wolfgangban teljes napi pensió lakással együtt hét arany osztrák koronába kerül, ami most csak 101,000 osztrák koronát jelent, ami **valóban olcsó** s ennél nem sokkal drágább Ischl, Aussee, a Wörthi tó környéke sem, de **nagyon drága a Semmering.** A gyorsan vagyont szerző emberek azonban mégis elég szép számmal járnak a Semmeringre s magyar kokottokból is egész sereget lehet ott találni.

Nagyon érdeklődnek magyarjaink az olasz Tirol iránt, holott ez már jóval drágább, mert itt a napi lakás és ellátás ötven lirába kerül és hozzá jön még tizenhét százalék kiszolgálási dij. Viareggio és Rimini a régi kedvelt hely ugyanilyen árakat szabott. A dusgazdag utasok, — mert bizony vannak ilyenek is elegen Csonka-Magyarországon — erősen érdeklődnek Svájc iránt. Ott magasabbak az árak, például Interlakenben a pensió napi 21—26 svájci frank. A kisebb pénzü emberek olcsóbb helyekre mennek, mert az is van Svájcban, mint például Caux. A csehországi életről még nincs tájékozása a Menetjegyirodának, tud azonban arról, hogy a **cseh konzulátus a vizumok megadásánál majd kedvezményeket léptet életbe**, hogy odacsalogassa a magyar utasokat.

A tátrai fürdők most cseh területek s bár a napi ár 50—60 cseh korona, a Tátra kedvelői mind többen jelentkeznek és különösen a régóta kedvelt **Tátrafüredre készülnek sokan.** A régi gazdag magyar utasok közül a világfürdőkbe: Ostendeba, Blaukengergébe, Trouvilleba is szép számmal utaznak.

Kevés ember megy azonban az idén Németországba, mert az árak aranymárkában számitva nagyon magasak. A gyógyhelyek közül például Lahmannál **25 arany márkába kerül a napi ellátás, ami hat dollárnak felel meg.** A német tengeri fürdők árai is nagyon magasak s igy legtöbb utas és nyaraló Abbáziát és Brionit keresi fel. Az osztrák, svájci és olasz fürdők most már a régi előzékenységgel várják és fogadják ismét az egyre szaporodó magyar közönséget.

Mindenki lelkében él a vágy az utazásra. Gyermekkorunk óta szeretnénk látni Amerika felhőkarcolóit, gyönyörü vidékeit; az északi fényt Norvégiában vagy a pálmás délszaki éjszakákat és a varázsos Japánt. Sajnos azonban nagy magyar tömegeknek betevő falat is alig jut s igy a mai nehéz időkben **csak a valóban vagyonos emberek juthatnak el a távolabbi külföldre.** Békében a kishivatalnok, kiskereskedő, kereskedősegéd és a hasonló jövedelmü, dolgozó ember is — kivált nőtlen korában — némi kis takarékossággal összegyüjthette utiköltségét és eljuthatott legalább a dalmát vagy az olasz tengerpartra és a német városokba, ma azonban ezek számára még Bécs is elérhetetlen. A mai nemzedék nagyrésze nem juthat el külföldre, legfeljebb a jövő nemzedék: a mostani gyermekek, akik máris elkerültek a szeretet-mozgalmak révén Hollandiába.

(t. e.)

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉG: VIII. TÁNCSICS-UTCA 5. Telefon: József 63—46.

BUDAPEST ÁPRILIS 29

MÉG MINDIG ujság nélkül van Budapest s a nagyváros utca rengetege valahogyan az álmosság, félholtság képét mutatja, mintha megszünt volna a város szellemi életének érverése. Most tudjuk csak, hogy mennyire a hirlapokon keresztül éreztük az ország fővárosának élet-lüktetését.

A nyomdászok bérmozgalma

rendkivül elmérgesedett s egyelőre semmi remény nincs arra, hogy rövidesen véget érjen. Mindkét részről makacs elzárkózás nyilatkozik meg most már; mert hiszen a lapvállalatok különösen a hirdetési összegekben épen eleget vesztettek ahhoz, hogy a fölajánlott munkabérnél nagyobbat ne szivesen adjanak, viszont a munkások hetek óta küzködnek jövedelem nélkül s igy nem csodálható, ha ők meg épen ezért ki akarják harcolni a béremelés teljes sikerét.

A magyar-román tárgyalások

befejeződtek s az utolsó zárt ülésen tizenkét jegyzőkönyvet irt alá a magyar kormány részéről **Wodianer** Rudolf rendkivüli követ, meghatalmazott miniszter és a román kormány részéről **Filodor** Miklós, a román külügyminiszterium vezértitkára. Rendezték azokat a kérdéseket, amelyek részben a békeszerződésből folynak, másrészt azzal kapcsolatban szabályozásra vártak. Szabályozták igy a **kiadatást**; a birósági iratok, telekönyvek és anyakönyvek kölcsönös kicserélését; a **Gozsdu**-alapitványt érdeklő egyes kérdéseket; a természetbeni visszatéritéseket; letétek felszabaditását és a régi osztrák vagy magyar koronában létesült tartozásokat és követeléseket; a biztositó társaságok dolgát; az uj határ által kettészelt vármegyék, városok és községek vagyonának megosztását; a határ által kettészelt vizek ügyeinek, valamint az árvizmentesitő társulatok felszámolásának rendezését. Továbbá kereskedelmi megállapodásokat hozta'k létre és jegyzőkönyvet vettek fel a gyámpénztárak által kezelt vagyonok összeirásáról.

Megalakult a Tisza-Duna völgyi Társulat

a földmivelésügyi minisztériumban tartott alakuló gyülésén. Ezt megelőzte az uj társulatban egyesülő Tiszavölgyi Társulat és a Dunavölgyi Vizi Társulatok zárógyülése. Az uj társulat elnöke **Mailáth** József gróf, alelnökei **Szapáry** György gróf a tiszai, és **Khuen-Hédervary** Károly gróf a dunai érdekeltség részéről.

A Külügyi Társaság Pécsett diszközgyülést tartott, amelynek keretében előadást tartott

Apponyi Albert gróf Magyarország és nemzetek szövetsége viszonyáról.

Ismertette a nemzetek szövetségének idális és valóságos célját, működésének sikereit és sikertelenségeit. Fölvetette a kérdést, hogy helyes vol-e a szövetségbe belépnünk és mily szerep várhat ott reánk? Szerinte Magyarország nem adta fel a területi integritás elvét azzal, hogy a nemzetek szövetségébe belépett, sőt **ezzel a revizióra való törekvés célját szolgálta.**

Ludwig Ernő, volt amerikai főkonzul

is előadást tartott a pécsi diszközgyülésen és Amerikának, de főleg **Wilsonnak** a békeszerződésre gyakorolt befolyását ismertette.

Háromszáz gyermek tornamutatványa

gyönyörködtette a Vigadó közönségét. A **Fodor**-féle előkelő vivóterem növendékei mutatkoztak be s **Karinthy** Frigyes prológusát kilencéves kisfia, **Gábor** mondotta el. A törcsapatviváson kivül svéd torna és zenés tornagyakorlatok mutatányai szerepeltek **Fodor** István, **Sztankay** és **Róna** vivótanárok vezetésével.

A Jánoshegyen szerelmi dráma

játszódott le, amelynek két halottját az Erzsébet kilátótorony közelében, mélyen bent az erdőben lelték a főkapitányság közegei. Jól öltözött nő és férfi feküdt holtan a fák alatt, **egymást szorosan átölelve.** Ott feküdt a végzetes szerepet játszott pisztoly a holtan is összeölelkezettek közelében. A rendőrség megállapitotta, hogy a férfi **Pischer** Vilmos 23 éves kereskedősegéd, a nő pedig **Habadi** Bözske 20 éves háztartásbeli lány. **A két holttest közel huszonnégy óráig feküdt az erdőben.** A dráma valószinüleg ugy ment végbe, hogy a férfi előbb sziven lőtte a leányt, aztán szorosan átkarolva, röpitette a golyót halántékába.

Meghalt Zielinszky Szilárd

a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke. Magyarországon ő hozta be a vasbeton épitkezést, számos vasutépités füződik a nevéhez.

Gazdag aranyleletre bukkantak Selmecbányán

s hivatalos megállapitás szerint a közetek tonnánként 8 kilogramm aranyat tartalmaznak.

A Magyar Nemzeti Bank részvényének jegyzése

az életbelépett törvény alapján ma kezdődött meg. A Jegyintézet és fiókjai feljogositva vannak ezüst forintosoknak és koronaértékü ezüstérmeknek **szinsuly szerint és dollárban kifejezett árfolyamon, dollárra való átcserélésére.**

REPÜLŐJÁRATOK SZELIK A MAGYAR LÉGI UTAKAT

— A Szabadság budapesti tudósitójától. —

A REPÜLŐGÉP — ugy látszik — divatba jön Magyarországon is. A sikkasztó bankárok, akik el akarnak tünni az igazság sujtó keze elől, ujabban kezdik igénybe venni a repülőgépet, hogy gyorsabban és biztosabban legyenek tul árkon-bokron. Már a mult évben is előfordult, hogy az egyik sikkasztó bankár repülőgépen hagyta el Magyarországot. A napokban — a kormány nyomtatványának tudósitása szerint — **Weisz** és fia **Őszi**, két sikkasztó bankár szintén repülőgépen tünt el Magyarországról. A tudósitás, — amely a rendőri sajtóirodán keresztül került a kormány ujságjába, amelyet a főkapitányság nem cáfolt meg — azt is közölte, hogy **a bankárok szabályszerü utlevéllel ellátva, valószinüleg nagyobb mennyiségü valutával a kézibőröndjükben a francia-román repülőgép társaság repülőgépén száltak el Budapestről.**

Másnap szerény egysoros helyreigazitás jelent meg a kormány lapjában, amelyet — mint irta — fölkértek annak közlésére, hogy a sikkasztó bankárok, nem a francia-román légjáró társaság repülőgépén tüntek el. A **Szabadság** tudósitója, — mivel a két jelentés érdekessé teszi az esetet és mert a repülőgépen való szökés Magyarországon még eredeti és uj — utána járt a légügyi osztályban, hogy a magyar légjogról és a légközlekedés rendőri intézkedéseiről információkat szerezzen.

A francia-román repülőgép társaság, **Co. Franco-Roumaine** még annak idején kapott légközlekedési engedélyt a magyar kormánytól, amikor Magyarországon a trianoni béke rendelkezései alapján repülési és repülőgépgyártási tilalom volt. Ez a repülőtársaság légjáratot rendezett be Budapestről Bécsen és Prágán keresztül Párizsig. Ez a légjárat viszi az amerikai leveleket is a francia fővárosig, azonban — mint tapasztaltuk — ez az amerikai végállomásig nem gyorsitja meg a levelek utját. Az elmult nyáron két magyar repülőgéptársaság is tartott fenn járatokat; az egyik Budapesttől Bécsig, a másik pedig a Balatonon és a pesti Dunán. **Ez a két társaság azonban még nem nyitotta meg légjáratait.** Jelenleg egyetlen légjáró társaság repülőgépei müködnek **Magyarországon s ez a francia-román társaság.**

A tudósitás szerint a bankárok Budapestről Bécsbe, onnan pedig Prágába szálltak repülőgépen, **ezen a vonalon pedig csak a francia-román társaságnak van joga repülőgépeket járatni.** Felszálló állomása a **Mátyásföldi repülőtér, itt rendőr és vámőr közegek végzik minden reggel a hat órai indulásnál az utlevelek átvizsgálását és a csomagok elvámolását.** Ha tehát a szökevény bankárok a francia-román légközlekedési vállalat repülőgépein ugrottak meg — ami, ha repülőgépen mentek, valószinü — a társaságnak igazán nincs miért szégyenkeznie azon, hogy az ő gyors járatu és biztos gépei segitették a bünösök eltünését.

A légközlekedési vállalatnak ugyanis semmi köze ahhoz, hogy bünös vagy büntetlen ember ül-e a repülőgépére. Az ellen tiltakozna is minden utas, hogy őt a társaság, azért, mert borsos áron jegyet váltott a légi utazásra, gyanuba fogja, vagy bárminképen becsületügyi vizsgálat alá vegye. Erre nem hivatott a közlekedési vállalat.

Itt csak a rendőrség részéről történhetett a hiba. Még pedig olyformán, hogy **a repülőtéren beosztott rendőrségi közegek nem tudtak arról, hogy Weisz és Őszi a főkapitányság által szemmel tartott gyanusitottak**, vagy pedig nem volt elég szigoru a vizsgálat. A mulasztás — ha szabályszerü utlevéllel tüntek el — inkább a vámőrséget terheli, amelynek közege a bőröndökben nem talált valutát.

Más repülőgépen aligha mehettek el a bankárok. A légjogi és légrendőri intézkedések szerint ugyanis minden repülőgépnek, — a luxus gépnek is — ilyenek most különben nincsenek Magyarországon, erre a célra nem is gyártanak repülőgépet, ha Magyarország területét el akarja hagyni a **Mátyásföldön kell felszállnia. S mivel minden repülőgépet nyilván tartanak és a külföldi állomásokon is ellenőrzik a leszálló repülőgépeket és utazókat**, ha egyik nyilván nem tartott repülőgép száll le, vagy az utasnak nincs rendben az utlevele, rögtön értesitik annak az országnak a hatóságát, ahonnan érkezett.

Magyarországon is csak olyan **repülőgépek — beleszámitva a luxus repülőgépeket is — szállhatnak fel, amelyek erre a rendőrségtől engedélyt kapnak a légjárásra, ép ugy, mint az automobilok az utcákon való járásra.** A repülő engedélylyel ellátott gépen belterületen bárhol és bármikor fel lehet szállni, de — ismételjük — **külföldre csak a Mátyásföldi repülőtérről lehet elindulni.**

Mivel azonban luxus repülőgépeink nincsenek, **eladásra repülőgépet nem gyártanak Magyarországon**, nem lehet szó arról, hogy a szökéshez hirtelen elő lehessen teremteni repülőgépet arra a célra, hogy valahol átszálljunk vele a határon. Ellenben, ha valakinek szabályszerü utlevele van, akkor a francia-román repülőgép társaság gépein minden baj nélkül eltünhetik. Ennek megakadályozására csak egyetlen mód akad, hogy a feljelentett és gyanus egyének nevét és személyleirását a repülőtér rendőrközegei megkapják és még a szabályszerü utlevelek tulajdonosait is ellenőrizzék. Amig ezt a rendszert szigoruan keresztül nem viszik, addig könnyen megeshetik, hogy az ujabban már nem is milliókat, hanem milliárdokat elsikkasztó bankárok repülőgépen hagyják itt Magyarországot.

(t. e.)

AMERIKAI KONZULATUSOK.

Magyarország, Ausztria, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Romániában.

Magyarországon: Theodore Brentano, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter Budapest. George Horton konzul, Budapest. Joint Dist. Committee, Budapest, Damjanich-utca 46. szám.

Ausztriában: Albert Henry Washburn, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Wien. Carol H. Foster konzul, Wien, William F. Upson kereskedelmi képviselet, Wien, 1 Bösendorfer Strasse 13.

Csehszlovákiában: Lewis Einstein, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter Prága, Charles S. Winans, konzul, Prága. Vladimir A. Geringer, kereskedelmi képviselet Prága, Cheeni Dum, Pokoj cislo 3358—1.

Romániában: Peter Augustus Ray, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Bukarest. Ely E. Palmer konzul, Bukarest. Louis E. Van Norman, kereskedelmi képviselo, Bukarest, care of American Legant.

Jugoszláviában: H. Percival Dodge, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Belgrád. Kenneth S. Patton, konzul, Belgrád. A. R. Thompson konzul, Zágráb.

HOLLAND AMERICA LINE

Rövid és direkt ut Rotterdamon át MAGYARORSZÁGBA és annak minden részébe. Hetenkénti indulás. Felülmulhatatlan ellátás.

Mi segitjük a szükséges okmányok megszerzésében (Ehhozatali nyilatkozatok.) Képviselőink elrendeznek mindent és az utasoknak gondját viseljük az indulástól a megérkezésig.

Ár és indulási jegyzéket kivánatra küldünk.

Helyfentartásért és felvilágositásért irjon bármely helyi ügynökhöz vagy e cimre:

Holland-America Line
24 STATE STR., NEW YORK, N. Y.

NORTH GERMAN LLOYD

Hetenkénti hajójáratok MAGYARORSZÁGBA

New Yorkból Brémába fényesen berendezett hajókon: MÜNCHEN, STUTTGART, COLUMBUS.

Továbbá a közkedvelt egyosztályu hajókon.

Kényelmesen fölszerelt 3. osztályu zárt kabinok két vagy négy ágygyal.

Felvilágositásért irjon bármely helyi ügynökhöz vagy

North German Lloyd
32 Broadway New York.

Egy nő egy évig betegeskedett

Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundját szedte — nagyszerü eredmény.

Newcastle, Pa.—"Teljesen el voltam gyengülve és mindenki azt gondolta, hogy pusztulásba rohanok. Egy évig betegeskedtem, a jobb oldalamban fájdalmaim voltak és csak nehezen tudtam a lábamon állni. Ha jártam, ugy éreztem, mintha valami esne. Nem tudtam semilyen munkát végezni és az idő legnagyobb része alatt ápolónőm volt. Ez beszélt nekem Lydia E. Pinkham Vegetable Compoundjáról, ugy, hogy megpróbáltam. Némelyik nő azt gondolja, hogy egy üvegtől meg kell gyógyulnia, azonban én nem állottam meg egynél. Én többet szedtem, jobban lettem és azóta a házi munkámat el tudom végezni. Volt olyan idő, amikor panaszkodtam, hogy nem érzem jól magam és amikor a férjem azt mondotta volna: "Menj az orvoshoz". Most azonban azt mondja, vegyél egy üveg Lydia E. Pinkhams-t és ez mindig használt. Voltak gyógyszerészek, a kik azt mondották, hogy van valamilyen jobb szerük, most azonban már nem mondják, mert nem fogadók el mást. Most már öt év óta szedem a Vegetable Compoundot. Bármelyik nőnek, aki ir, vagy felkeres, szivesen elmondom, hogy hogyan segitett. Mrs. Mabel List Sherbahn, 515 Newell Ave., New Castle, Pa. Minden drug store-ban kapható.

Gyors közlekedés MAGYARORSZÁGBA

WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg:

OLYMPIC ...... Máj. 24. Jun. 14. Jul. 5
HOMERIC ...... Május 31. Jun. 21. Jul. 12
MAJESTIC ...... Jun. 7. Jún. 28. Jul. 19
(A világ legnagyobb hajója.)

AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg—Hamburg:

MONGOLIA ...... Junius 3
PITTSBURGH ...... Junius 10
CANOPIC ...... Junius 24
MINNEKAHDA (3-ik osztály) ...... Julius 8

RED STAR LINE
New York—Cherbourg—Antwerp:

ZEELAND ...... Máj. 29. Jun. 26

New York—Plymouth—Cherbourg:

LAPLAND ...... Máj. 24. Jun. 21
BELGENLAND ...... Jun. 7. Jul. 5

A magyar kormány által engedélyezett hajóstársaságok. Jó étel. Csukott szobák. Nagy nyilvános termek. Forduljon a helyi ügynökséghez vagy

PASSENGER DEPARTMENT
Swetland Bldg. Cleveland, O.

CIMBALOM, harmonika, hegedü, tamburа s minden egyéb hangszer kapható és javitásokat elvállal.

JOHN KOLESZÁR
515 East 6 Str. New York City.

AZ EGYEDÜLI

kivánságunk az, hogy azok, kik még nem tudják azt, hogy a ROYAL SÓSBORSZESZ A LEGJOBB, adjanak nekünk alkalmat, hogy ezt bebizonyitsuk. Egy próba mindenkit megfog erről győződtetni. Próbálja meg, vegyen még ma az ottani kereskedőtől vagy Patikustól egy üveg

ROYAL SÓSBORSZESZT

De vigyázni kell hogy az recés üvegben legyen és az üvegje Patent Pléh dugós legyen. Határozottan kérjen

ROYAL SÓSBORSZESZT

és nézze meg jól az üveget. Ha az eredeti ROYAL SÓSBORSZESZ ott helyben nem volna kapható, rendelje meg póstán. Egy nagy üveg ára 90 cent, 6 nagy üveg ára 4 dollár 50 cent. Küldje megrendelését a pénzzel együtt erre a cimre:

ROYAL MFG. COMPANY
Duquesne, Pa.

Azok, kik Chicagohoz közelebb laknak, küldjék megrendeléseiket a chicagoi fiók gyár telepünkhez erre a cimre: ROYAL MFG. CO., 3717 Wallace St., Chicago, Ill.

Ügynökök és kereskedők irjanak be kedvezményes árakért.

Férfiak, Miért Legyünk Betegek?

Miért szenved, késlekedik és rosszabbodik? Élvezze az életet—Egészséget—Boldogságot— Gyógyuljon meg!

Minden fiatal, középkoru és öreg embernek az a vágya és kivánsága, hogy ne szenvedjen hátfájás, gyomorfájás, idegesség, vese- és vérbajban, hogy életerős és munkabiró legyen.

BIZTOS, TUDOMÁNYOS GYÓGYKEZELÉS MINDEN HÉTEN, BETEG, ELCSÜGGEDT FÉRFIAKNAK

A ROSSZ VÉR GYÓGYITÁSA TUDOMÁNYOS UTON VILLANYOSSÁGOT IS HASZNÁLOK, SZÜKSÉG ESETÉN GYÓGYSZERT KAP.

Bőrbetegségek, kiütések, pörsenések, etb., mind a természet figyelmeztető jelei, hogy segitségre van szükség.

Szenved ön gyomor fájdalmakban?

Gyenge idegek, hátfájdalmak, feledékenység, erős sziv dobogás, gyenge tüdők, tompa, nehéz érzés, szédülés, lábgyengeség, bizonytalan járás, reumatikus fájdalmak, pattanások feldagadt mirigyek, cukortartalom a vizeletben. Ezek a legtöbb esetben jelei az egészség romlásának. Ha ezek bármelyikében szenved, AZONNAL MENJEN EGY SPECIALISTÁHOZ, AKI CSAK FÉRFIAKAT KEZEL, amikor egy pár adag orvossággal segithet baján és esetleg elkerül egy hosszu, költséges gyógykezelést és baja nem válhatik gyógyithatatlanná. Az én áraim jutányosak és fizetés kényelmes részletekben eszközölhető. Ennélfogva ha szüksége van segitségre, ne halogassa, de jöjjön hozzám azonnal.

INGYEN vizsgálat! Jöjjön, ha bajban van.

Tudományos, elsőrendü kezelés. Csak gyógyitható betegségeket kezelek.

Fájdalom és munkaidőveszteség nélkül.

Gyors eredmény és kicsiny költség tartós barátságot biztosit.

LELKIISMERETESSÉG ...TŐL kezelésemet el fogja ismerni. Ilyen kezelésre van szüksége előbb-utóbb, a minél előbb jön, annál jobb lesz.

Vérbajok tudományosan kezeltetnek, itt kapja a megfelelő kezelést.

INGYEN VIZSGÁLAT

Rendelő órák: d. e. 9-től este 9-ig. Ünnep és Vasárnapokon d. e. 10-től d. u. 2-ig. — 12 külön szobánk van privát kezelésekhez.

Ne várjon—Ne szenvedjen—Jöjjön még ma— NE HALOGASSA, HOGY ÁLLAPOTA ROSSZABBODJÉK.

Rendelő órák: d. e. 9-től este 9-ig. Ünnep- és Vasárnapokon d. e. 10-től délután 2-ig.

ORVOS FÉRFIAKNAK

628 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
60 SOUTH HOWARD STREET, AKRON, OHIO.
711 STATE STREET, ERIE, PA.
633 MAIN STREET, BUFFALO N. Y.
62 BEAVER STREET, ALBANY, N. Y.
612 NORTH HOWARD STREET, BALTIMORE, MD.

Ingyen a sérvben szenvedőknek

5000 szenvedőnek osztjuk szét teljesen ingyen kipróbálás végett a Plapaot és Mr. Stuart könyvét a sérvről.

A STUART PLAPAO-PAD teljesen különbözik a sérvkötőktől, gyógyszerrel gyógyit s ugy van késziteve, hogy önmagától tapadva, a megfelelő részeket biztosan helyükön tartja. Nincsenek kötők, szijjak, vagy kényelmetlen rugók. Nem nyomja a csontokat. Ezren meg ezren kigyógyitották magukat otthon, nem veszitettek munkanapot s a legsulyosabb esetekben is sikert értek el. Puha mint a bársony, könnyen kezelhető és olcsó.

Irjon rögtön egy levelezőlapot, vagy töltse ki az alábbi szelvényt, forduló postával megkapja az ingyen Plapaot és Mr. Stuart könyvét, mely részletesen ismerteti a módszert, melyet Rómában aranyérmemmel és oklevéllel, Párisban a nagy dijjal és oklevéllel tüntettek ki s melyet mindenkinek, ki ebben a betegségben szenved, el kellene olvasnia. Ha van ismerőse, aki sérvben szenved, figyelmeztesse az ajánlatra, hálás lesz érte.

KÜLDJE BE E SZELVÉNYT.
PLAPAO—LABORATORIES,
3347 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Sziveskedjék megküldeni az ingyen próba PLAPAOT és Mr. Stuart könyvét.

Név ....

Cim ....

ÉLETMENTŐ

Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir ugy házasulandók, mint szinte olyanokra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női idegességgel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az emlékező gyengeség okait; egyáltalán elősorol minden előforduló betegséget s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek, valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, ajánlva 25 cent. Kiadva a.

Német Gyógyintézet
által
684 Union Ave. New York.

A kuruzslás meggátlása céljából. Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongresszusi törvényekkel.

Nuga-Tone

INGYEN 20 NAPI KEZELÉSRE

NE KÜLDJÖN PÉNZT

Csak irja alá és küldje az alanti szelvényt hozzánk—AZONNAL! Ez az egész, amit Önnek tennie kell hogy tölünk egy 20 napos próba kezelést kapjon a Nuga-Tone orvosságból, ami felhangolja és ösztönzi a test mozgását és elősegiti az alkatrészek munkáját, amit a természetnek kellett volna megadni.

Nuga-Tone különleges formában VASAT is tartalmaz, ami egészséges, vörös vért fejleszt. A VAS az, ami arczszinét szinessé teszi és az erőt felhangolja. A Nuga-Tone gyógyszer formában FOSZFORT is tartalmaz, amely nagy szerepet játszik a testben. Ezeken kivül a Nuga-Tone még HAT más értékes orvosságot is tartalmaz. Ezen kitünő orvosságok az egész világon vannak használva a legjobb orvosok által, amennyiben elősegitik a természetet felépiteni és megerősiteni a testet.

Nuga-Tone egy orvosnak a kedvencz készitménye, mely több mint 35 év óta a legjobb eredménnyel lett használva és orvosok által rendelve. Férfiak és nők ezrei dicsérik a Nuga-Tone hatását, miután jobb egészséget adott nekik. A Nuga-Tone-nak valódi érdemei vannak, és kell, hogy az ön esetében is bebizonyitsa hatását, különben nem fog kerülni egy centjébe sem.

A Nuga-Tone elősegiti a vérkeringést, és megerősiti a test müködését. Hatással van székrekedés esetén, ugy hogy azt rendesebb müködésbe hozza felhangolja a gyomrot, elősegiti az étvágyat és segiti az emésztést. A Nuga-Tone elejét veszi és megakadályozza a felpuffadás és gázok fejlődését a gyomorban vagy belekben, megédesiti a lehelletet, megtisztitja a bevont nyelvet, megszünteti a fejfájást és segiti a sápadt tisztátlan arcbört, ha székrekedés vagy hibás kiküszöböléstől ered. Nuga-Tone egyike a legjobb gyógyszereknek, mely Önnek nagyobb erőt és vágyat nyujt. Szedjen Nuga-Tonet néhány napig és meg fogja látni a változást, Önnek jobb kedvünek kell lenni, és tudatában kell lennie annak, hogy érdemes élni.

CSELEKEDJEN MÉG MA! Állitsa ki és küldje el hozzánk az alanti szelvényt azonnal, hogy kipróbálhassa a Nuga-Tone elönyeit. Bebizonyitotta elönyeit férfiak és nők ezreinél, tehát bizonyitva be Önnek is értékes voltát. Használja fel a szelvényt most—mielőtt elfelejti. A Nuga-Tonet gyógyszertárakban is árusitják azon feltétel mellett, hogy önnek ismételjes megelégedést kell hogy nyujtson, vagy a pénzét kell hogy vissza adják. Ezen megállapodás minden csomagon rajta van.

20 NAPI PRÓBA SZELVÉNY

NATIONAL LABORATORY, Dept. Hung. 508—1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Uraim:—Sziveskedjenek küldeni próbára portómenteсen egy teljes 30 napos kezelést a Nuga-Tone-ból azzal a kikötéssel, hogy 20 napig szedni fogom és eredmény esetén fizetek érte 1 dollárt. Ha nem hoz eredményt, visszaküldöm a maradékot és nem fogok tartozni semmivel.

Név ....

Utca és házszám, vagy R. F. D. ....

Város .... Állam ....

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

LEÉGETT A STATE OF OHIO TAVIHAJÓ A CLEVELANDI KIKÖTŐBEN LEVŐ PIERJÉNÉL

Benneégett kabinjában a hajó őre, a hetven éves John Lee is. — A hajó pusztulása vagy 200,000 dollár kárt jelent.

A "State of Ohio" személyszállító hajó, amely valamikor a nagytavak legpompásabb hajója volt, elpusztult keddre virradóra a clevelandi kikötőben levő pierjénél. Az anyagi kár 200.000 dollár.

A hajóval együtt ért véget annak negyven év óta hűséges őre, a 70 éves John Lee is, aki nem tudott kimenekülni kabinjából.

A hajó, amely a Cleveland-Buffalo Transit Company tulajdona volt, hajnali fél 3 órakor gyulladt ki.

A tüzet Arthur Lenton, a Western Navigation Company, helyettes jegyelárusitója vette észre. Ő jelentette a veszedelmet a tüzoltóságnak.

Ralph Spurrier buffaloi lakost, a hajó kapitányát és a 19 éves fiát az égő farészek ropogása ébresztette fel. Azonnal kirohantak kabinjukból. Első gondjuk volt az öreg hajó őrt megmenteni, de annak kabinját már akkor körülvette a tüz. Az ifju Spurrier odament a nagy füstben a kabinhoz s bezörgetett annak ajtaján, de választ nem kapott. Bepróbálta törni az ajtót, de akkorra már a lángok ugy elhatalmasodtak, hogy menekülni volt kénytelen.

Lenton a hajóhoz szaladva találkozott a kapitánynyal és fiával, akik éppen leugrottak a lángbaborult hajóról. Tőlük tudta meg, hogy a szerencsétlen éjjeli őr a lángok közt van.

A "State of Ohio" javitás alatt volt s junius 15-én indult volna utra, mint kirándulókat szállító hajó Cleveland, Cedar Point és Toledo közt.

Az égő hajóhoz a tüzoltóság tiz pere alatt megérkezett. Wallace tüzoltófőnök maga irányitotta az oltási munkát. Vélemé-nye szerint a tüzet villamosvezeték rövidzárlata okozhatta.

A hajóról a lángok 150 lábnyira felcsaptak s megvilágitották az eget s az egész környéket. A John Farley nevü vontatóhajó megközelitette az égő hajót és oldalról hatalmas vizsugarat bocsájtott rá.

A sziporkák a nagy szél folytán elárasztották a Seeandbee hajót s személyzetének arra kellett vigyázni, hogy ez a büszke hajó is ki ne gyulladjon. Később tüzoltók locsolták állandóan, mert a szél arra csapta a lángokat.

A "State of Ohio" hajót 35 évvel ezelőtt épitették.

MAY DANCE A PYTHIAN HALLBAN

Május 25-én, vasárnap este rendezi a magyar Educational & Charity Club.

A St. Clair ave. és E. 105th st. sarkán levő Phythian Temple szép és tágas termében május 25-én, vasárnap ismét magyar tánemulatság lesz. May Dance-t rendez az Educational & Charity Club, amelynek tagságát magyarországi ifjak és leányok alkotják.

A mulatságon a zenét a The Union Trust Company zenekara szolgáltatja. Jazz, trot, walz lesznek leginkább táncok az ifjuság örömére.

Cleveland egész magyarságát szeretettel várja a Klub erre a mulatságára, amelyen hüsitő s minden más kellék lesz bőven.

HERCZEGH ÁRPÁDNÉ TEMETÉSE

Nagy részvét mellett kisérték a west parki sirkertbe.

A rövid három napi szenvedés után váratlanul elhunyt derék magyar asszonyt, Herczegh Árpádné, született Cseh Margitot szombaton, május 17-én helyezték örök nyugalomra a west parki temetőben.

A gyászszertartás délután 2 órakor kezdődött a F. Nunn temetkezési intézetében, ahonnan a Magyar Ref. Egyház W. 32-ik utcai templomába vitték. Itt a végtisztességére megjelentek a megboldogultnak rokonai, ismerősei és a Ref. Templomsegélyző Nőegylet tagjai.

Nt. Csutoros Elek lelkész szivből fakadt beszéddel buesuztatta el az élete javakorában elhunyt derék magyar asszonyt. A virágerdőtől boritott ravatal körül szem nem maradt szárazon.

Kegyeletük jeléül a koporsójára koszorut helyeztek: megtört férje, Herczegh Árpád, a West Sidei Templomsegélyző Ref. Nőegylet, Takács Sándor és neje, Körmendy Béla és családja, Körmendy István és neje, Vass István és családja, Juhász J. Ferenc és családja, Fabu Antal és neje, Varga Péter és családja, Varga Lajos és családja, Gárdonyi Géza és családja, Tóth Ernő és családja, Mr. és Mrs. Hanek, Berkesz János és családja, Kosik Pál és neje, Zabolyi Béla és családja.

Gyászolják az óhazában: édes atyja Cseh Ferenc és neje gyermekeivel; testvérei: Elemér és neje gyermekeivel, István és neje gyermekeivel, Ferenc és neje gyermekeivel, sógorai: Herczegh Béla és neje gyermekeivel, Herczegh Dezső és neje gyermekével, Herczegh János és neje gyermekeivel, Herczegh Pál és neje gyermekeivel; sógornői: Herczegh Kornélia és Etelka és kiterjedt rokonsága, mig itt az uj hazában a rokonok és emlékét örökké áldó férje, Herczegh Árpád, aki ezuton is hálás köszönetét nyilvánitja azoknak, akik a ránehezedett csapást részvétükkel enyhitették, megemlékezésük jeléül a megboldogult ravatalát virággal körülövezték.

SZÜLETÉSNAPI VACSORA

Körmendy István 55-ik születésnapját ünnepelték.

A debreceni származásu Körmendy Istvánnak 3612 Siam aven levő otthonában szombaton, e hó 10-én a testvérekből, jó barátokból egész vendégkoszoru verődött össze, hogy kedves meglepetésben, ünneplésben részesitsék 55-ik születésnapja alkalmával.

A fehér asztal mellett a következők foglaltak helyet: Nt. Csutoros Elek nejével, Nt. Virág Istvánné asszony, Király Imre és családja, Körmendy Béla és családja, Herczegh Árpád és neje, Takács Sándor és neje, Debrovszky Gábor és neje, Sulek Gyula és családja, Vass István és családja, Fabu Antal és neje.

Az ünnepeltet Nt. Csutoros Elek lelkész köszöntötte fel, a vendégek nevében. Szép beszédben tolmácsolta jó kivánatait a dupla öthöz érkezett, de még mindig ifju erőtől duzzadó vigkedélyü Körmendy Istvánnak. A beszéd elhangzása után a megjelentek szép emléktárgyakkal lepték meg az ünnepeltet. A háziasszony pedig az izlésesen teritett asztalt a magyar konyha szem-szájnak izletes minden jó termékével ellátta. A vendégek a késő éjbe benyuló időkig magyaros vigkedvre derülten mulattak együtt.

JUBILEUMOT TART A NŐOSZTÁLY

Május 25-én tartja meg tizenöt éves jubileumát a Clevelandi Magyar Ifjusági Egylet Nőosztálya.

A Clevelandi Magyar Ifjusági Egylet áldásosan működő nőosztálya jubileumra készül. Május 25-én, vasárnap ünnepli tizenöt éves jubileumát a 11213 Buckeye roadon levő otthonának nagytermében tartandó banket keretében.

A jubileumi ünnepélyre meghivta a Nőosztály Cleveland összes magyar testületeit, amelyek mindannyian képviseletnei fogják magukat.

TAVASZI LÓVERSENYEK
a Maple Heightsi mértföldes pályán.
MÁJUS 17
13 NAP — 13 NAP
MÁJUS 31
NAGY DIJAK: Ohio Derby, Május 24. — The Flash, Május 28. — The Championship, Május 31.
MINDEN DÉLUTAN HÉT VERSENY (vasárnap kivételével).
A versenyek délután 2 óra 15 perckor kezdődnek.
Belépti dij: $2 háborus és községi adóval együtt.
120

JUBILÁLNI KÉSZÜL A W. O. W. 212.

A Magyarhoni osztály augusztus 31-én tartja meg tizenöt éves jubileumát.

A Woodmen of the World életbiztositó és betegsegélyző szövetség virágzó east sidei osztálya, a 212. Magyarhon Camp jubileumra készülődik. Ezelőtt tizenöt esztendővel szervezték meg, tizenöt év alatt elérte azt, hogy immár 600 magyar van tagjai között, vagyis egyike a legnagyobb east sidei magyar testületeknek. Az örömre, a jubilálásra van ok s az egylet vezetősége, rendező bizottsága olyan jubileumi ünnepélyt rendez, amely méltó lesz majd a W. O. W. 212. Magyarhon Oszhály nagyságához.

A jubileumi ünnepélyt augusztus 31-én tartják meg a Buckeye roadi Szabó Hallban déli banket és esti tánemulatság keretében.

A jubileumi banketen Cleveland társadalmának számos jelese vesz majd részt.

TÜZIJÁTÉK LESZ JULIUS 4-ÉN A WOODHILL PARKBAN

Petrásh tanácsos erre vonatkozó javaslatát elfogadta a városi tanács.

Petrásh Lajos városi tanácsosnak köszönheti a 21. kerület népe, hogy julius 4-én ebben a kerületben, a Woodland Hills parkban is lesz tüzijáték, amit eddig ott még nem rendezett a város.

Petrásh tanácsos javaslatot terjesztett erre vonatkozóan bétfőn este a városi tanács elé. A javaslatot, amely utasitja Harmon parkigazgatót, hogy a Woodland Hills parkban is gondoskodjék julius 4-ére tüzijátékról, egyhanguan elfogadta a tanács.

William E. Kennedy tanácsos felugrott s megkérdezte, hogy mi végett terjesztette be Petrásh tanácsos a javaslatot.

"Mert azt hiszem, hogy az én kerületemnek a népe éppen olyan jogos julius negyediki tüzijátékra, mint a város bármely más kerületének népe. Ön az én kerületemben lakik s igy önnek, jobban mint bárki másnak, pártolni kell a javaslatomat," — válaszolta Petrásh tanácsos.

Kennedy a tanács nagy hahotája közben beismerte, hogy ő már lépéseket tett Harmon parkigazgatónál a Woodland Hills parki tüzijáték ügyében, de ő elutasitotta Harmon.

Köszönetnyilvánitás.

Hálás köszönetem fejezem ki a nyilvánosság előtt is a Clevelandi Római és Görög Katholikus Magyar Szövetségnek azért, hogy felejthetetlen megboldogult feleségem után járó 1000 dollárt 30 nap alatt hiánytalanul és akadálytalanul kifizette. Amiért is ajánlom ezt az egyesületet katholikus testvéreim figyelmébe.

Tisztelettel

TORDA JAKAB.

MAY DANCE
lesz a tavaszi idény legsikerültebb mulatsága, amely az
EDUCATIONAL ÉS CHARITY CLUB
által lesz rendezve, vasárnap
MÁJUS 25-ÉN
a 706 E. 105 Str. alatt levő
PYTHIAN TEMPLE gyönyörü tánctermében. — A Union Trust Co. országos hirü zenekara Frank Pesicka vezetése mellett. Belépti jegy 50c. — Kezdete 8 órakor.
120. -23

JÓTÉKONYCÉLU MAGYAR PIKNIK

A Testvériség Nőegylet rendezi junius 1-én a Vass-féle farmon.

A Testvériség Jótékonycélu Nőegylet az idén első nagy piknikjét a Vass-féle farmon tartja junius 1-én, vasárnap.

Amint általánosan ismert dolog, a Testvériség Nőegylet áldásos működése Cleveland magyarsága körében, ugy tudott dolog az is, hogy mulatságain a legnagyobb east sidei magyar testületeknek. Az örömre, a jubilálásra van ok s az egylet vezetősége, rendező bizottsága olyan jubileumi ünnepélyt rendez, amely méltó lesz majd a W. O. W. 212. Magyarhon Oszhály nagyságához.

A jubileumi ünnepélyt augusztus 31-én tartják meg a Buckeye roadi Szabó Hallban déli banket és esti tánemulatság keretében.

A jubileumi banketen Cleveland társadalmának számos jelese vesz majd részt.

ÉRTESITÉS.

A Woodmen of the World Biztositó és Betegsegélyző Egylet 212-ik számu Magyarhon osztály összes tagjainak szives tudomására hozom, hogy lakást változtattam és jelenlegi cimem most már: 3054 East 130th Street, Cleveland, O.

Kérem a vidéki és helybeli tagokat arra, hogy leveleiket szivesked-jenek erre a cimre küldeni.

Tagtársi üdvözlettel

SZABÓ LAJOS, titkár.
120—121

SPORT

Rovatvezető: Frank Imre.

Chicago bajnok csapata Clevelandban. — Chicago Olympic — International League. — A szezón legnagyobb mérkőzése a West Tech pályán lesz.

Az International Liga, vezetősége egy ujabb nagyarányu mérkőzéssel lepi meg a clevelandi közönségét. Hosszu tárgyalások után ugyanis sikerült lekötni egy kétnapos mérkőzést a chicagoi Olympia csapatával s tekintettel arra, hogy a Luna park már nem használható, mindakét mérkőzés a West Tech. pályán lesz lejátszva. E hó 30-án, vagyis Decoration Day-n. A chicagoi csapat a clevelandi Csehszlovák ellen játszik, kik ez alkalommal rendkivül erős csapatot állitanak ki, mig vasárnap, junius hó 1-én az International Liga válogatott csapata lesz Chicago ellenfele.

A mérkőzés tekintettel arra, hogy az Olympia Chicago bajnokcsapata, hivatva lesz tiszta-zni a két város football sportjának az erődiferenciáját s igy rendkivül erős küzdelemre van kilátás, amelynek a kimenetele igazán teljesen nyilt.

Az International Liga vezetősége tekintettel az óriási érdeklődésre, amely már most mutatkozik és azonkivül, hogy a pénteki tolongást elkerülje, már most kibocsátotta az elővételi jegyeket.

Egy-egy mérkőzésre az elővételi jegy férfiak részére 75 cent, nőknek 50 cent. Ugyancsak a jegyek a helyszinén váltva $1.000, illetve 75 centbe fognak kerülni, miért is ajánljuk a közönségnek, hogy gondoskodjék jegyekről elővételen.

Jegyek elővételben kaphatók az Ifjusági helyiségében, a Krejci féle patikában, a Szabadság west sidei irodájában, Kocsándi Károly borbélyüzletében és az Alex Fodor Realty Co. irodájában.

CIRCLE
EUCLID AZ EAST 102-IK UTCANAL, CLEVELAND, OHIO
WEISS BROS. Artelass Picture Corporation felvételében szinre kerül a világ legszenzációsabb filmprodukciója, melyhez hasonló még nem került vászonra.
MOST LÁTHATÓ
"After Six Days"
mely
Mózesnek
és a
Tizparancsolatnak
történetét adja elő.
FŐBB JELENETEI:
Adám és Éva az Éden kertben. — A Vörös Tengeri csoda. — József és testvérei. — Noé bárkájának épitése. — Salamon király és ezer felesége. — Az Arany borju imádása és ezer más remek jelenet. 119—23

A helyárakat nem emeltük.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

MEGGYILKOLTAK EGY MAGYAR RENDŐRT MCKEESPORTON

Borzalmasan végzett egy elvetemedett mexikói Lefkovits Mátyás közkedvelt magyar rendőrrel. — Az összeszabdalt ember. — A szurkálás után két golyót is röpitett a gyilkos az áldozat testébe. — Elfogták az elvetemült embert.

McKEESPORT, PA. — Hivatásának lett áldozata Lefkovits Mátyás, a közismert itteni magyar rendőr. A Martin utcában, néhány perccel éjfél után brutális, állati módon gyilkolták meg kötelességének teljesitése közben.

A borzalmas gyilkosságot egy Joe Gransales nevü mexikói követte el. Tizenkét késszurást ejtett a szerencsétlen magyar rendőrön. Két borzalmas, hét hüvelykes szurás, illetve vágás a szájtól egész a fül hátsó részéig huzódott, mig egy másik a nyakát vágta el egészen a csigolyáig. De ezzel sem elégedett meg a bestiális mexikói. A mikor az áldozata a földön vérében fetrengett, elvette annak a szolgálati revolverét és két golyót röpitett a vonagló emberi testbe. Az egyik golyó a szivét furta keresztül, mig a másik közvetlenül a szív alatt hatolt a testbe.

A gyilkos a borzalmas cselekmény elkövetése után elfutott és a negyedik utcai vasuti pályatest felé vette az utját. Ott azután egy üres kocsiban rejtőzött el. Az üldözésére kivonult rendőrök azonban hamarosan rátaláltak és azonnal elfogták. Egyelőre a kórházba kellett szállitani, mert véres munkája közben a saját kezén is mély vágást ejtett, mig a fején zuzott seb tántongott. Azóta azonban már átvitték a megyei börtönbe, ahol várja, hogy törvényt üljenek felette.

A meggyilkolt magyar rendőrt a Market streeti izraelita templomból temették el nagy részvét mellett. Özvegye és gyermekei gyászolják a közkedvelt magyar embert.

A TEMPLOMSZENTELÉS PROGRAMJA.

ROEBLING, N. J. — Nagy és szorgos előkészületek után végül közeledik a roeblingi Nagyboldogasszony ujonnan festett templomának ünnepélyes felszentelése. Decoration Day napján délelőtt fél 11 órakor Lengyel Lajos trentoni magyar rézbandájának muzsikája mellett tömörül az ünnepély színhelyére a roeblingi és vidéki nép. Százával jönnek Trentonból a roeblingi fiókegyház ünnepélyére az anyaegyház tagjai. Hiszen Trenton az anyaegyház, amelyből a roeblingi fiókegyház született. Mint annyi más alkalomkor, most is főtisztelendő Dr. Szabó János trentoni plebános tartja az ünnepi szónoklatot s végzi a templomszentelés szertartását. Az ünnapi nagymisét Főt. Dr. Kemenes István, philadelphiai plebános mondja, szentségáldást pedig Főt. Dr. Neuriehrer Ödön apátplébános. Perth Amboyból több mint háromszázan, New Brunswickból kétszázan jelentették részvételüket, akik autókon, vonaton és más közlekedési eszközökön jönnek Roeblingbe. Az amerikai magyar lapok képviselői is jelen lesznek, továbbá a magyar közélet vezető férfiai, Dr. Zadravecz István tábori püspök, a roeblingi összmagyarság, egyletek és egyházak testületileg vesznek részt az ünnepélyen. A hiveik élén a trentoni és roeblingi gör. kath. plebánosok: Father Ivancsó és Bungardean Aurél.

Részletes tudnivalók.

A Szent István Egylet magyar ruhában ötözött leányoktól kisérve zászlói alatt fél 10-kor a Polom Halltól a trentoni rézbanda zenéje mellett felveszi a román gör. kath. egyház előtt a hitközségi egyleteket és tagokat, a tót gör. kath. templomnál az ott csatlakozó egyházakat és egyleteket, a Norman avenuen a ref. templom előtt a csatlakozó magyar egyleteket és a vasutnál pont 10 órakor fogadja a trentoni vendégeket és igy indul a Knickerbocker Roadon az ünneplő templomba, ahol fél 11-kor kezdődik a templomszentelési ünnepély. Fél 1-kor lesz a banket, 2 órakor kezdődik a tánemulatság.

A banket-jegy italial és tánemulatságra szóló belépő jegyyel 1 dollár. Külön tánemulatsági jegy 50 cent. 14 éven aluli gyermekeknek 15 cent.

Meglepték-e egy csomaggal?

Egy titokzatos idegen van a városban. Legalább is titokzatos volt, mig ezen cikk megjelent. Alább majd megmondjuk, hogy ki ő és elmondunk mindent róla.

Adunk azonban önnek egy jó tanácsot. Ha az ajtójánál csöngetnek és ön kikukucskál a függöny mögött és látni fog egy idegen embert, menjen az ajtójához. Mert ő nem fog önnek egy mintacsomag Kellog's Corn Flakes-t. Itt van a titokzatosság megfejtése.

A titokzatos idegen Mr. J. P. Kane, a Kellogg Company, Battle Creek, Michigan képviselője. Egy meglehetős nagyságu Kellogg's Corn Flakes mintacsomagot ad minden clevelandi otthonnak ajándékul. Ez ugy hangzik, mintha nagyon sok Corn Flakes lenne széjjelosztogatva, pedig ez csak egy cseppet jelent, mert Kellogg's-ék minden nap több mint egy millió reggelit főznek a konyhájukban, amit az egész világon mindenütt esznek a Kellogg's Corn Flakes kedvelői és egy 485 acre nagyságu terület terméke csak egy napra elég a telepük foglalkoztatására.

1500 képzett alkalmazottra van minden nap szükség, hogy ezen ország Kellog's Corn Flakes szükségletét kielégitsék. Képzelje el egy nap termelését, (ha a csomagokat egymás tetejére raknák) százharminc négy mértföld magasságu tornyot képeznének. Ez a legjobb bizonyitéka a Kellogg's Corn Flakes csodálatos jóságának. 120, 126

GYÜJTÉS A SZEGEDI EGYETEM KÖNYVTÁRÁRA.

McKEESPORT, PA. — A volt kolozsvári és jelenleg szegedi egyetem ifjusága gyüjtést inditott, hogy az egyetem könyvtárát ujból megalapozzák, rendbehozzák, hogy az egyetem részére megszerezzék azokat a könyveket, amelyeket a román megszállás alkalmával elveszitettek.

Winnis Gábor és neje itteni lakosoknak két fia ezen az egyetemen nyert kiképzést. Szinte természetes tehát, hogy az egyetem ifjusága elsősorban ehhez a házaspárhoz fordult azzal a kéréssel, hogy gyüjtést inditsanak a nemes és fenkölt célra és az amerikai magyarság kegyes adományát az egyetemhez juttassák.

Winnis Gáborné rendkivül értékes aranygyürüjét és aranyóráját áldozta fel a magasztos cél érdekében. A két értéktárgyat kisorsolták igen szép eredménnyel. A sorsolás körül segédkeztek: Miss Edna Merrell, az International Institute itteni vezetője, Rabb Jánosné, Klein Dávidné, Barilló Annuska, Mrs. Barilló, Szalay Károly, Mrs. K. Jakab, Mrs. J. Szabó, Dubránszky Erzsike, Miss Németh, Kalóz Árpád, Kalóz György, P. Szabó József.

A sorsolás jövedelme $130.00, amely összeget a napokban továbbitották az egyetemnek. A hivalos elismerés a küldeményről most érkezett meg. A levelet Dr. Dézsy Lajos egyetemi tanár irta, a következő meleg szavakkal köszönve meg a nemes jószivüséget:

"Hálás köszönettel vettem asszonyom becses levelét és a százharminc dolláros csekk küldeményt. Az önök és az adakozók nevei aranybetükkel lesznek az egyetem könyvében a jövő kor számára megörökitve.

Dr. Dézsy Lajos,
egyetemi tanár."

SIKERÜLT SZINELŐADÁS ÉS BÁL.

McKEESPORT, PA. — A Szent István róm. kath. hitközség kebelében levő Jézus Szt. Neve Társulat a templom javára az elmult szerdán este a 6-ik utcában levő A. O. Hallban szinelőadással egybekötött táncvigalmat rendezett. A nagy és tágas termet zsufolásig megtöltötte a közönség felekezeti különbség nélkül. Az ifjuság ez alkalommal szinrehozta a "Titok" cimü 3 felvonásos népszinmüvet, melyet a magyar apácák tanitottak be. A szereplők a következők voltak: Ferenczy Istvánné Fodorné szerepében kitünően játszott, Takács Gyula pedig mint ennek fia aratott sok tapsot, Borsos István a községi rendőr szerepét nagyon jól adta elő, Fergelt József postás fiunak jól bevált, Szajbert Annuska a falusi leány szerepét jól alakitotta, továbbá Béres Margit, Labancz András, Babják József, Bártfay Anna, Juszkó Mihály, Angyalos Mária, Marczinkó Ferenc, akik mindannyian megállták helyüket és kiérdemelték a közönség elismerését.

ÉRTESITÉS.

Tudatjuk a So. Bend és környéki magyarsággal, hogy South Bendi irodánk vezetésével Győrffy Lóránt ur, volt akroni lakost biztuk meg, a ki itt fog letelepedni és mindig rendelkezésére áll a south bendi és környéki magyarságnak minden a lapot érdeklő ügyben.

Midőn Győrffy Lóránt urat, az Indiana állami magyarság jóindulatu szives támogatásába ajánljuk, annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy Győrffy Lóránt megbizásával csak szorosabbá tesszük azokat a kedves kapcsokat, a melyek a South Bendi magyarságot a Szabadsággal fennállása óta összefürték.

Kiváló tisztelettel a
SZABADSÁG KIADÓHIVATALA.
118—22

Chicagoi Magyar Orvos
Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Cim: 455 West North Ave., Chicago, Ill. Rendel: D. e. 11-től 1-ig, este 7-től 8-ig. Vasárnap d. e. 10—1-ig. Telefon Diversey 8720.

— 96 —

ruháját, felteszi kerek kis fejkötőjét, amely önnek jól áll. Felülnek egy két korekü egy fogatu kocsiba, ön, nénje és Jakab a majorházi szolga és a falu nagy miséjét mennek hallgatni. Aztán nyáron, nénjével megjelenik a szomszéd plébániák ünnepélyein. Maga olyan kedves, olyan szelid, olyan jó kis gazdasszony, nénje annyira szereti, a pap oly kedvezően nyilatkozik önről, hogy a szomszéd fiatalok mindnyájan táncra kérik fel, mert igy kezdődnek mindig a házasságok--- Lassankint szemébe tünik egy fiatal ember--- és---

Rodolphe csodálkozott Gonaleuse hallgatásán, ránézett--- A szerencsétlen leány alig birta könyveit visszatartani--- Egy perere elaltatták Rodolphe szavai, elfeledte a jelent, amelyre önkénytelenül visszatért gondolatban. Az ellentét a jelen és e kedves, mosolygó élet álmai közt borzasztó helyzetét élénkon feltüntették.

— Fleur-de-Marie, mi baja?

— Ah! Rodolphe ur, anélkül, hogy akarta volna, nekem nagy fájdalmat okozott--- Egy percig bittem ebben a paradicsomban---

— De, szegény gyermek, ez a paradicsom létezik--- Kocsis, állj meg--- Nézzen ki, leányom.

A kocsi megállt.

A Gonaleuse gépszerien felemelte fejét. Egy kis domb tetején állottak. Bámulata, meglepetése leirhatatlan volt. A szép falu, a dombon majorház, a mező, a szép tehenek, a kis folyó, a gesztenyés, tá-

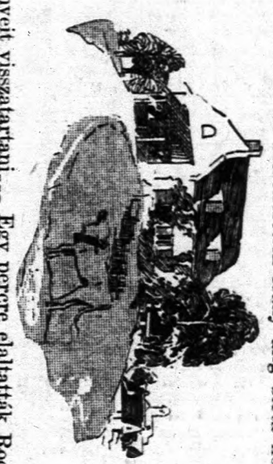

— 93 —

lónz, magától értetődik, az ön nénikéje---

— Természetesen--- és ugye jó asszony volna?

— A legjobb! Ugy szeretné önt, mintha anyja volna-

— Jó nénike. Mily boldogság lehet, ha szeretik az ember.

— De maga is szeretné őt!

— Oh! — kiáltotta Fleur-de-Marie kezeit összekulcsolva és a bolrogság kimondhatatlan kifejezésével az arcán. Igen szeretném. Segitenék neki dolgozni, varrni, felérnemnit rendezni, mosni, a gyümölcsöt télire eltenni, egy szóval segiteném a gazdaságban--- Higyje el--- először is, reggel---

— Várjon, Fleur-de-Marie--- Ne olya nagyorsan. Előbb még leirom a házat---

— Folytassa, festő ur, látszik, megszokta a legyezőire szép vidékeket festeni! — szólt a Gonaleuse nevetve.

— Kis fecsegő--- várjon csak---

— Az igaz, fecsegek, de ez olyan mulatságos---

No rajta!

— Szobája az első emeleten van.

— Szobám! Milyen boldogság! Lássuk szobá-

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlés 60 cent, háromszori közlés $1.50; huss szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00: háromszori közlés $2.75, huss szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00; háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kis hirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 7650, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:

8718 BUCKEYE ROAD, Telefon: Cedar 622.

2609 LORAIN AVE. — Telefon: Lincoln 4932.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

IDŐSEBB embert, aki a szőlő és gyümölcskertészethez ért és fejni is tud azonnal felveszek. Farmom Detroit közelében van. John Kar, R. F. D. 4. Box 113. B.ville, Mich. 119—21

EGY JÓRAVALÓ szabósegéd állandó munkára felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. Ujváry Antal, 2923 Vine Ave. Lorain, O. 120—22

CSALÁDOS ÉS MAGÁNOS embereket keresünk. Akeronként 23 dollárt fizetünk, tizetjük a szállitást, lakást, kertet ingyen adunk. Magánosok részére hordozható vagonok. Ha további felvilágositást akar, irjon e cimre:

C. A. KRICK, Supt.
Columbia Sugar Co. Paulding, O. hsp

MUNKÁSOKAT keresünk dolgozni faiskolában. Jöjjön e cimre: Mentor Nurseries. Északra egy mértföld a Cleveland Painesville villanyos vonalon a 67-ik stoptól. Mentor, O. 120—23 V. 24 25

25 CSALÁDRA

van még szükségünk Michigan állami cukorrépaföldjeinken dolgozni. Ingyen lakás és szállitás és akeronként 23 dollár fizetés. Azonnal jelentkezzen a Columbia Sugar Company clevelandi megbizottjánál e cimen:

Joe Gall
3643 Bailey Avenue, South-West Cleveland, O.
120 123

MUNKÁT NYER — NŐ.

FIATAL LEÁNYT keresünk gyerekre felügyelni és könnyü házimunkára. 13003 Woodland Ave. Suite 3. Cleveland, O. 120—22

ERŐS LEÁNYT keresünk intézetben tisztogatni. 50 dollár havi fizetés, lakás és ellátás. Jelentkezzen e cimen: Jewish Orphan Home, 5000 Woodland Ave. Cleveland, O. 120—22

KATHOLIKUS plebániára tiszta és jól főző házvezetőnő kerestetik, ajánlatok Gazdasszony, care of Szabadság, 427 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. küldendő. 120—22

IDŐSEBB asszony ingyen szobát kaphat állandóan és fizetést 1—2 napi munkáért. dolgozni járhat máshová is. 1373 W. 59 Str. Cleveland, O. 120 21

ASSZONYT keresünk tisztogatni és suroini sütődében. 3330 Central Ave. Cleveland, O. 120—22

IDŐSEBB NŐ kerestetik kis családhoz, nappali munkára. Érdeklődni, 1861 W. 25th Str. az üzletben. Cleveland, O. 120—22

MOSÓNŐT keresek, ki a saját házánál mos. Jelentkezni 2909 Lorain Ave. Cleveland, O. 118—20

CSINOS tiszta középkoru nőt vagy leányt keresek házimunkánál kisegiteni Shaker Heighisan. Kell tudni angolul. Telefon Fairmount 1127. Cleveland, O. 96—

FIATAL LEÁNYT keresek házimunkánál kisegiteni. 1529 Belle Ave. Telefon Lakewood 2742-W. Cleveland, O. 120

GYAKORLOTT szakácsnőt keresünk 30 szobás hotelba, aztután egy mosogatóleányt és szobaleányt. Szakácsnő fizetése havi 100 dollár és board, mosogatóleányé 50 dollár és board. Hotel Europe, Taylor and Main Str. Weirton, W. Va. 116—20

GYERMEKEKET szerető leányt keresünk általános házimunkára. Mosás nincs. Jó otthon és jó fizetés. Valamit kell tudni angolul. 10838 Grantwood Ave. Garfield 6122. Cleveland, O. 119—21

MUNKÁT KERES — FÉRFI.

MAGYARUL, csehül, polyákul és németül beszélő butcher munkát keres. 3427 East 134-ik utca. Cleveland, O. 120

ÓHAZAI KOVÁCS 23 éves, munkát keres, elmegy vidékre is. Beszél magyarul, és tótul. Cim: 10210 Dickens Ave., Cleveland, O. 118—20

MUNKÁT KERES egy jó kovács, a ki a szénbányánál minden előforduló kovácsmunkát ért, elmegy kéréjavitásra is. Ajánlatok a fizetés megjelölésével e cimre küldendők. Csak olyan helyről irjanak, a hol rendes burdot lehet kapni. Cim: F. Sz., Box 171. Clveeland, O. 119—21

MUNKÁT KERES — NŐ.

SZAKÁCSNŐ 35 éves, jól főz, restaurant vagy magányos házhoz elszegődne. Keresse fel vagy irjon. K. L., 9111 Home Str., Detroit, Mich. 120—22

KIADÓ LAKÁSOK.

KIS LAKÁS, kis családnak földszinten kiadó, villany, gáz, viz bent. 4512 Oakport Ave. Brooklyn, O. 119—21

2 SZOBA, konyha, fürdő, hátul az emeleten házaspárnak kiadó. 2815 Jay Ave. Cleveland, O. 118—20

EGY SZOBA, konyha- kamara, villany, viz, toilet bent. földszinten kiadó, rent $10. 2211 Franklin Ave. Cleveland, O. 119—21

BUTOROZOTT SZOBÁK.

SZOBA butorozva vagy anélkül a Woodhill Aven a Buckeye és Woodland között kiadó. Tudakozódni 9940 Hulda Aven az emeleten. Cleveland, O. 119 20

EGY BUTOROZOTT szoba, konyha és fürdő használattal 1 vagy 2 tisztességes nő részére kiadó. Érdeklődni 6—9 között. 2920 Bridge Ave. Cleveland, O. 119—20

KISEBB és nagyobb szobák, különbejárattal, telefon, fürdő és villanyhasználattal kosztal vagy anélkül kiadó. 2604 Chatham Ave. Cleveland, O. 118—20

EGY SZOBA kiadó két jobb embernek egy magányos nőnél kosztal vagy anélkül. Tudakozódni 126 E. Voris Str. Akron, O 118—20

ELLÁTÁST NYER.

EGY TISZTESSÉGES ember burdra felvétetik. 9423 Steinway Ave. Cleveland, O. 120—22

KERESTETÉS.

Keresem PENTE JÓZSEF sógoromat. Szatmármegye, mátszalkai ill. Tudtommal Clevelandban van. Kérem cimét velem tudatni John Tóth, Box 83. Ridgeville, Pa. 118—21

HERTER ÁDÁM barátomat keresem fontos ügyben. Legyen szives velem cimét tudatni. Ismerőseit is, kik tudnak hollétéről arra kérem, hogy irják meg cimét. John Czodli, 347 Wilkesbarre Stt. Lackawanna, N. Y. 118—20

DARUVÁRI és Dezsenováci, Slavonia, pozsegamegyei illetőségükeket keresem és kérem, szíveskedjenek cimét velem tudatni. Magyar Éva, Box 582. Sharpsville, Pa. 119—20

DEMKÓ ANDRÁS, Gömörm., betléri illetőségü bátyámat keresem fontos ügyben, kérem őt vagy a róla tudókat, szíveskedjenek cimét velem tudatni. Demkó Julianna, férj. Dulik Jánosné, Box 254. Aliquippa, Pa. 120—22

HÁZASSÁG.

45 ÉVES farm és kerti munkás szeretne megismerkedni házasság céljából egy özvegy farmernővel vagy olyannal, aki szereti a farméletet. Bővebbet levélileg vagy személyesen. L. M. Nagy care of T. Biggar, R. F. D. 5 New Lenox Rd. Joliet, Ill. 120. 21

42 ÉVES GYERMEKTELEN özvegyember megismerkedne szintén gyermektelen 36 éves özvegygyel vagy leánnyal, kinek csekély hozománya van. Nekem házam és pár ezer dollárom van. Özvegyember, 7835 W. Jefferson Ave. Detroit, Mich. 118—20

ELADÓ ÜZLETEK.

BUTCHER SHOP és delicatessen üzlet, igen jó helyen eladó. Érdeklődni 8609 West Madison Ave. Cleveland, O. 120—22

JÓFORGALMU cipőjavitóüzlet három évi lease, lakással, olcsó házbérrel eladó. Szép nagy üzlet a magyarság között. Jó cipész társnak is beveszek. Mrs. Lukács, 636 E. Street. Lorain, O. 120—22

2 SZÉKRE berendezett borbélyüzlet a 8503 Buckeye Roadon olcsón eladó. Tudakozódni 8613 Woodland Ave. Cleveland, O. 120

JÓFORGALMU Soft drink, dohány és szivarüzlet 19 szobás hotellal egybekötve, betegség miatt olcsón eladó. Csengő András, 209 Courtland Str. Fairport Harbor, O. 120—22

Mészárszék,
mely már 20 éve fennáll, jó forgalommal. 1800 dollárért eladó. 5 lakószoba, bér $54. Lease. Scranton Rd. és Starkweather sarok. Cleveland, O. 117 V 118—23

Detroit egyik legjobb készpénz forgalmu BUTCHER és GROCERY üzlete családi okok miatt eladó. Gyors vevőnek igazi alkalmi vétel. Magyary Kósa, 9051 Dearborn Ave. Detroit, Mich. 118—20

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG.

JÓ SAROK ÜZLETHELYISÉG a Fulton és Bridge Ave. sarkon olcsón kiadó. Érdeklődni P. Poulos, 2415 Abbey Ave., Cleveland, O. 118—23

ÜZLETI ALKALOM.

SZÜKSÉGE VAN PÉNZRE?
BONUS NÉLKÜL.
Mérhetetlen mennyiségü pénz áll rendelkezésünkre és igy módunkban van 24 órán belül kölcsönöket csinálni butorra, autóra vagy váltóra jótállás mellett. Beszélünk magyarul.
THE WINTNER PLAN FINANCE CO.
512 Cleveland Discount Building
Telefon Main 2966. Alaptőke: $100,000 00
hktsep

TÁRS KERESTETIK.

23 ÉV ÓTA fennálló, jólmenő NYOMDAVÁLLALATOMHOZ társat keresek. Bokor Ferenc, 42 Bond St., New York.

ELADÓ HÁZAK.

OLCSÓ 2 CSALÁDOS ház, $6200, 5 nagy szoba, fürdő mindkét lakásban, kitünő állapotban. $1800 készpénz kell a vételhez, adó $20 évente, vegyen a tulajdonostól, 3640 Bailey Ave. Loraintól a W. 38-ik utcán lemenni. Cleveland, O. 120

IGAZI BARGAIN.
8 szobás egy családos ház 1866 West 44-ik utcán igen jó állapotban 5600 dollárért eladó 2000 dollárt kell lefizetni. Travnikar Realty Co. 9851 Loran Ave. Telefon Hemlock 3307. Cleveland, O. Nyitva este is. 119—21

UJ EGY CSALÁDOS,
3955 East 131-ik utcán, 6 nagy szoba és fürdő, keményfa floor, Montcrief furnace, nagy front porcs. Kifizetett lotját lefizetésül elfogadjuk. Telefon: Broadway 2207, Cleveland, O.
119-123 V 124

$5000—jó feltételek mellett kapható, 7 szoba és fürdő jó állapotban. Nagy telek, 2 kocsira való garage és drive, a legjobb hely. Közel három villanyoshoz és iskolához.

$5800—$1500 lefizetés. 9 szoba és fürdő, könnyen átalakitható 2 családosra igen kis költséggel. 2 kocsira garage, nagy telek hátul allevel.

$8400—jó feltételek mellett. 5 szoba és fürdő a földszinten és 4 szoba és fürdő az emeleten jó állapotban. Csinos lot, finom hely a 86-ik utcán, közel a Denisonhoz. látni kell, hogy méltányolni tudja.

$8700—könnyü feltételek, 2 családos, 2 fürdővel, kombinált furnace, 2 kocsira garázs, csinos és tiszta, majdnem uj. Igazi alkalmi vétel. A legjobb hely Brooklynban, közel a Broadviewhoz.

4 családos tégláház, 5 szoba és fürdő mindegyik lakásban, külön furnace mindkettőnek. Elsőrangu állapotban. 200 dollár havi rentet hoz, ára $20,000, hogy gyorsan elkeljen.

Keresse fel Várady Mihály urat.

The Wm. J. Mitchell Org.
9601 Lorain Ave Cleveland, O.
Telefon Hemlock 2062.
A Clevelandi Real Estate Board tagja. Nyitva este és vasárnap is.

8 SZOBÁS HÁZ, mely alkalmas 2 családnak és cottage nagy loton eladó. — Linndale villanyos. Alkalmi vétel, jó feltételek. Tudakozódjon e cimen: 3517 W. 120-ik utca, Cleveland, O. V. 120—122

NÉGY SZOBÁS UJ HÁZ nagy loton 50x583 Orchardhurst Ave. West Park, olcsón eladó. Érdeklődni 19800 Orchardhurst Ave. vegye a Berea cárt Stop 13-ig. 120—22

Egy családos 6 szobás modern ház a 116-on felül a Buckeye Rd. közelében jutányosan eladó, kevés készpénz és a többi jó lot vagy second mortgage.
RICE REALTY AND FARM EXCHANGE
11315 Buckeye Rd. Cleveland, O.
sav. 117. 20. 22

ELADÓ BIRTOKOK AZ ÓHAZÁBAN.

ZEMPLÉNMEGYE, Megyaszó községben eladó egy cinezett pléhhel fedett ház, melléképületekkel és 10 hold legelővel. Érdeklődők irjanak e cimre, Id. Czinke István, 2643 Lisbon Rd. Cleveland, O. 117—120

ELADÓ FARMOK.

83 áker, 4 mértföldre Chagrin Fallstól, házzal, nagy banked barn, silo és más épületekkel, cukorfákkal, gyümölcscsel, 10, 500 dollárért eladó. Jó két családos házat becserélek. Telefon Eddy 8181. T. S. Busch, 13601 Garden Rd. Cleveland, O. 119—21

$500 LEFIZETÉSSEL BÁRMELYIK FARM MEGVEHETŐ.

145 acres. Nagy ház, hatalmas pajta, cementpadlós, kőfalu istálló, 5 más melléképület, gyümölcsös, kut. Közel nyaralókhoz, posta naponta, földje jórészt szántó. Épületei $2000-re biztositva. Ára $2100.

5 holdas, 1 szobás uj ház, viz a házban, Glenfield mellett, földje mind szántó, posta naponta, innét munkába járhat. Ára $600, kivánatra több szobát épitek. $300 lefizetés elég.

115 holdas, rossz házzal, s a farm talaja ennél köves, ára $600, $300 lefizetés.

65 holdas, földje részben egyenes, részben hullámos, patak hasitja. Ára $1000.

11 holdas, bent a faluban fekszik. Black River határolja. Nagy ház pincével, kut s pajta, cement járda. $1600.

34 akeres hullámos talaju, fiatal erdővel, nem messze gyárhoz, posta naponta. Nagy ház pincével, barn, istálló, gyümölcsfák. Csirke farmnak igen alkalmas. Ára csak $1300.

A fentiek mind saját tulajdonaim, s azért kinálom őket ily kis lefizetéssel. Jöjjön vagy irjon a tulajdonoshoz. Mihályi Zoltán, közjegyző., Glenfield, N. Y. 118—22

30 AKEROS FARM, 35 mértföldre Clevelandtól, 1 mértföldre köves uttól, 5 éves ház, melléképületekkel, készpénzért olcsón eladó vagy városi házért elcserélhető. Érdeklődni a tulajdonosnál, 1975 W. 48th Str. emelet. Cleveland, O. 118—20

A STEPHENSONI Magyar Telep, a tulajdonos más üzletben való elfoglaltsága miatt, sürgősen eladó egy jól berendezett 80 akeres farm, csak egy és félmértföldre a várostól és vasutállomástól, kövezett ut mellett, 65 aker szép fekvésü és mindent megtermő szántóföld, a többi legelő, szép 7 szobás lakóház, nagy istálló, szájló, többféle melléképületek, 2 pumpás kut, nagy gyümölcsös, mindenféle gazdasági gépek és szerszámok, egy pár szép ló, 10 darab fejőstehén, pár darab növendékmarha. Bármilyen elfogadható áron és nagyon könnyü fizetési feltételeek mellett megvehető. Ezen birtok a mult évben $1400 készpénzt jövedelmezett. Magas iskola és nagy kath. templom csak 15 perc járás gyalog a farmtól, a földnek akarja jövedelmez nálunk 50 dollártól 150 dollárig évente, a cukorrépát is nagyban termeljük. A szomszédok magyarok, több mint 100 magyar farmer gazdálkodik itt a környéken. Bővebbet a tulajdonos, Conrad Anderson, P. O. Box 22. Stephenson, Mich. 116. 18. 20

80 AKER FÖLD, amelyből 30 aker tiszta, 50 aker pedig könnyen tisztitható jó legelőföld, olcsón eladó vagy városi ingatlanért elcserélhető. 2 nagy barn, 1 nagy birkaól, 1 siló és emeletes faház van rajta. További felvilágositást e cimen kaphat: Joe Danin, General Merchant Whittemore, Mich. 120—22

ELADÓ TÁRGYAK

JÉGSZEKRÉNY 4 láb széles és 8 láb magas, eladó. A. Schwartz, 2754 E. 90 Str. Cleveland, O. 120—22

ÖNMÜKÖDŐ ZONGORA.

MIUTÁN MÁJUS 28-AN elutazom Chicagóból, el kell adnom automata zongorámat 98 tekercscsel, paddal és tartóval. Ára volt $750, most csak $125. Jöjjön a Milwaukee Avenue 1389 szám alatt a földszinten levő üzletbe és mondja, hogy a Mrs. Podwelski automata zongoráját akarja látni. Chicago, Ill. 117—23

OKTATÁS.

200 MILLIÓ EMBER
beszél angolul. Mi önt is könnyen megtanitjuk, ha van napi 15 perc szabadideje. Kérjen érdekes felvilágositást.
UNIVERSAL INSTITUTE (31)
128 East 86 Str. New York. 4il.

Dr. Hoskó Istvánné
óhazai zongortanárnő
2838 E. 126-ik UTCA,
CLEVELAND, O.
hsp

JOGI TANÁCS.

D. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd uj cime: 822 Leader-News Bldg. Superior and East 6th Str. Iroda-telefon: Main 7090. Lakás: Garfield 973-M.

H. E. VARGA
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
541 Society for Savings Bank Bldg.
Cleveland, Ohio
Cherry 2492

ARTHUR J. ZEIGER Telephone Court 4646.
AMERIKAI ÜGYVÉD
(Beszél magyarul)
Room 14. George Building
436 Fourth Avenue Pittsburgh, Pa.

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos.
Elvállal mindennemü kös-, váltó és büntető ügyekben. — Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 6-ig.
1572 N. Halsted Str., az emeleten.
Telefon: Diversey 3134.

Iroda alapittatott 1904-ben
PAPP MIKLÓS
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
1983 West 25th St., Cleveland, O.
Telefonok:
Lincoln 5278 és 5279.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga, Central 3350-R. Bell: Main 5720.
Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában.
Lakás: 16231 ASHBURY AVENUE
Bell telefon: Cedar 294.

Kováchy M. Andor
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
637 Society for Savings Building
CLEVELAND, O.
Telefon: Main 5833. — Central 1502-K.
Esteli iroda: 3107 Buckeye Rd.

SAMUEL SILBERGER
Magyar Ügyvéd és Jogtanácsos
WEST 25th St. és LORAIN AVE. SARKAN
2-ik em. a Marshall Patika fölött.
CLEVELAND, O.
Telefon: Lincoln 172.

H. K. BRAUN
ügyvéd. Elvállal mindenféle amerikai és óhazai ügyet.
Főiroda: 548 Leader-News Bldg. Tel. Cherry 3640. Esteli iroda: 8904 Buckeye Rd. I. em. d. u. 6—9 óráig.
ISADORE BRAUN
közjegyző és tanitó. Ugyanott található.

VEGYES.

MALÁTA ÉS KOMLÓ, valamint ehez való fölszereléseket árusitó üzlet, költözködés miatt eladó. 3127 Lorain Ave., Cleveland, O. 118—20

AKRONI MAGYAR ORVOS
DR. LOWEN ÁRMIN
magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Cime: 634 SO. MAIN ST., AKRON, OHIO
Bell Main 824
LAKÁSA: 733 GRANT STREET,
Bell Phone: Main 780
hsp

Telefonáljon a város bármely részéből
Frank G. Nunn
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ.
3924 LORAIN AVENUE.
a Turn Hallal szemközt.
Union Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1711 — Cuy. Atlantic 162

KIRÁLY ERNŐTŐL
és más müvészektől ezer remek BESZÉLŐGÉP LEMEZ érkezett Budapestről. Kérjen árjegyzéket. Beszélőgépek olcsó árban.
L. FAZEKAS
1463 FIRST AVE.
NEW YORK.

hsp

PATENTOK
Nagyon értékes felvilágositásokat talál a mai magyar nyelvü szabadalmi könyvünkben, melyet kivánatra INGYEN küldünk. Mi magyarul levelezünk önnel. Küldje be találmányát, hogy megnézhessük és véleményt mondhassunk. Irjon még ma.
BRYANT & LOWRY
310 VICTOR BUILDING
WASHINGTON, D. C.
Successors to
A. M. Wilson, Inc.

YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKE

HA AZ ÓHAZÁBAN
keres valakit, ha itt bármilyen természetü közjegyzői munkára van szüksége, forduljon hozzám. Magyar könyvek raktáron vannak nálam, valamint Erdélyi Székely Könyvek is kaphatók olcsó árban. Zenemüvek zongorára és hegedüre szintén kaphatók. Konzuli levelet, affidavitot, adás-vételi és egyéb szerződéseket csinálok. Tüzbiztositás. Bármely lap megrendelhető nálam. Kikutatom felelősség mellett elveszettnek hitt rokonait. Pontos cimem:
Alexander Mihók
601 DOLLAR BANK BUILDING,
YOUNGSTOWN, OHIO.

FIGYELMES, PONTOS ÉS JUTÁNYOS KISZOLGÁLÁS!
Irodai telefon: Bell, Struthers 818
Auto 78618
BETEGSZÁLLITÓ KOCSIK.
HAMROCK R. ISTVÁN
Temetkezési vállalkozó és balzsamozó. Automobilok lakodalmakra és keresztelőkre.
3478 WILSON AVENUE,
EAST YOUNGSTOWN, OHIO.

RESS ÉS FIAI
Columbia s Victor beszélőgépek, Victor, Columbia, Okeh és Hazai lemezek teljes raktára.
16 E. Federal St., Youngstown, Ohio. 3-ik ajtó a Squaretól.
12 S. State Street, Girard, Ohio. Szemben a High Schoollal.

The American Exchange Bank
Cor. Tuscarawas & Cherry Sts.
CANTON, O.
Egy éves takarékbetétekre 5% fizetünk.
Hajójegyet minden vonalra.
Pénzküldés a legolcsóbb árfolyamon. Dollár kifizetések és csekk átutalások Kihozatási ügyekben a szükséges okiratokat szakszerüen kiállitjuk.
Bankunk idegen osztályának managere Mr. J. Verbich, a Szabadság cantoni képviselője. Előfizetések és hirdetések felvételét Cantonban ő eszközli a Szabadság részére.
s—áll

MAGYAROK AMERIKÁBAN

A CONNELLSVILLEI RÓM. KATH. HITKÖZSÉG HIREI.

Közli: **Dr. Martinovich Sándor,** plébános.

Első áldozók ünnepélye.

CONNELLSVILLE, PA. — Igen kedves ünnepségnek igérkezik május 25-ike, amikor a hitközség gyermekei először fognak járulni az urasztalához. A szentmise fél 11 órakor kezdődik és két mckeesporti vendégapáca rendezése mellett fognak felvonulni a fehérruhás, fátyolos leánykák s a virágbokrétás fiuk a templomba. Daisytownban május 30-án, Decoration Day napján lesz megtartva az első áldozók megható ünnepélye.

Itt emlitjük meg, hogy julius 13-án tartandó bérmálásra is nagyban folynak az előkészületek. Kérjük a távoli plézeken lakó szülőket, hogy gyermekeiket haladéktalanul jelentsék be a plebániai hivatalban. Jelentkezni minden vasárnap lehet az istentisztelet után.

Keresztelés.

MORGAN MINE, W. VA. — A borsodmegyei Ostorosra való Zsebe István és Herényi Borbála szülőknek egészséges fiugyermekük született, akit Imre-József névre kereszteltettek a connellsvillei róm. kath. magyar templomban. Keresztszülők: Kovács Gyula Gates-ről és Nagy Rozália.

Gyászhir.

UNIONTOWN, PA. — Az itteni szegényházban hosszas szenvedés után jobblétre szenderült az abaujmegyei Forróra való Grega István. Az elhagyatott és mindenéből kifosztott szegény embert a Leisenringi Munkás Egylet vette pártfogásába, amikor a kath. vallás szertartásai szerint tisztességes temetéséről gondoskodott. A koporsót a connellsvillei róm. kath. magyar templomból vitték a régi temetőbe.

A brownsvillei Jézus Szive Hitközség hirei.

Hitközségi bál. Pünkösd hétfőjére van tervezve az uj hitközség első nagyszabásu táncmulatsága, amelynek tiszta jövedelme a templom-alaphoz lesz csatolva. A bál a south brownsvillei Monongahela Hallban lesz megtartva. Kezdete délután 5 órakor.

Gyászjelentés.

Nagy részvét mellett kisérték utolsó utjára a köztiszteletnek örvendő Timár János üzletember alig 42 éves feleségét, született Mészáros Veronikát. A megtört szivü férjen kivül négy édes és négy mostoha gyermeke állta körül koporsóját: Lajos, Antal, János, Józsi, Margit, Anna, János, Erzsébet. Az ájris templom még aligha látott ilyen nagy magyar gyászoló közönséget falai között. Harmincnál több automobil kisérte a sokat szenvedett magyar asszony földi maradványait a temetőbe. A bucsuztató a férjén s gyermekein kivül még a következő rokonoknak szólt: Reskó István, Olcsvári István, Tóth Imre, Mészáros Józsefné, Mészáros Erzsébet, Mészáros Borbála, Mészáros Sándor, Ádám János, Náhori János, Röczi Lajos, Pálfi István, Béres János, Markotány István, Ferenc János, Lukács János, Kéra János és családjaik.

CANONSBURGI ÉS VIDÉKI HIREK.

Közli: **Harsányi Andor** ref. lelkész.

A canonsburgi és vidéki magyarság nagyban készül május 30-ikára. Erre a napra esik ugyanis Decoration Day, de ezenkivül a magyarság szórakoztatására a canonsburgi magyar presbyterián egyház egy nagyszabásu pikniket rendez az east canonsburgi McNary-féle farman, a saját pénztára javára.

Az egyháztagok mindnyájan közre fognak müködni ajándékaikkal. A szükségleteket, ugymint: sandwich, pop, ice cream, a tagok nagyrésze fogja bevásárolni, ugy hogy az egyház kiadása minél kevesebb legyen s ezáltal is nagyobb legyen a tiszta jövedelem. Ezenkivül lesznek olyan tagok is, akik sorsolásra alkalmas tárgyakat fognak ajándékozni.

Az egyház elöljárósága arról is gondoskodott, hogy jó zene is legyen. Meghivták Szobonya József zenekarát, hogy a hangulat minél emelkedettebb legyen.

SIKERÜLT GYÜJTÉS A HARANGRA.

AKRON, O. — Dombáról és környékéről ideszármazott magyarok április 12-ikétől 26-ikáig gyüjtést rendeztek a dombai unitárius templom harangja alapjára. A gyüjtés várakozáson felüli nagyszerü eredménnyel járt.

Amikor ugyanis az előirányzatról volt szó, az inditványozók mind össze 100 dollár gyüjtését határozták el. A gyüjtés azonban ennél jóval többet, még pedig 221 dollárt eredményezett. Ebből az összegből 133 dollár és 50 centet az akroniak, mig 87 dollár és 50 centet a columbusiak adtak össze.

Az óhazában pedig, Dombán, természetesen óriási lesz az öröm, amikor megtudják, hogy az amerikai testvérek milyen szeretettel gondoskodtak templomukról. Annál nagyobb lesz az öröm, mert a dombaiak egyáltalán nem is tudtak arról, hogy itt Amerikában a gyüjtés megindult.

A SZABADSÁG IRODÁI ÉS KÉPVISELŐI

NEW YORKI IRODA:
Room 603. 154 Nassau Str.
Telephone: Beekman 4884.
Irodavezető: Horváth József. Helyettese Borostyán Gyula. Kollektor New York és Brooklynban: Dányi János. Hirdetések felvehetők a felső városban: Kerekes Bros., 1464 Third Ave., a 83-ik utca közelében és 208 E. 86 Str. New York City.

PITTSBURGHI IRODA:
127 Bakewell Building, Cor. Grant & Diamond St., a nagy Courtházzal szemben. P. O. Box 644. Tel.: Court 4495.
Irodavezető: Bartek János. — Megbizott: Bartek István. — Kollektorok: — Barilló András, 218 Erie Street, McKeesport, Pa. — Prékop István, 1902 — 4th Ave. Beaver Falls, Pa. Findrick András, 206 N. 4th Str., Duquesne, Pa.

LORAINI IRODA:
Farkas Zoltán, 700 Huron Rd. Cleveland, O.
Amherst, O. megbizott: Salfesi Dénes. Elyria, O. iroda: 110 W. River Str. Irodavezető: Raidl Mátyás.

AKRONI IRODA:
704 So. Main Str.
Telfeon: Main 5445.
Irodavezető: Boér Vilmos.
Helyettese: Gyarmathy Mihály 623 So. Main str.
E kerülethez tartoznak: Akron, Dayton, Wheeling, W. Va., Martinsferry, O. és környéke, Columbus, Cincinnati és környéke. Helyettesei: Daytonban: Bartos János, 327 Conover St. Columbusban: Keczán Sándorné, 1930 Parsons Ave. Zanesvilleben: Oláh József, 1317 Putnam Ave. Adena, O. és környékén V. F. Kuhy.
Steubenville, Zanesville, Newark és környékén: Kovács János, a St. Clairsville First National Bank idegen osztály vezetője.
Wheeling és nyugat W. Virginia területi képviselője: Horváth János, a Security Trust Co. idegen osztályának vezetője.

MORGANTOWN, W. VA. ÉS KÖRNYÉKE
Lefkovitz L., 216 University Ave., Morgantown, W. V., P. O. Box 791.

MILWAUKEE-I IRODA:
1210 Galena Str.
Irodavezető: Belesnay Ferenc. — Megbizott: Habrám György.

SOUTH BENDI IRODA:
1736 Prairie Ave.
Irodavezető Barabás Ferenc.
Terre Haute, Ind., Clinton, Ind., Universal, Ind. Lapképviselő: Steve Szobonya, 2010 N. 20th Str. Terre Haute, Ind.

YOUNGSTOWNI IRODA:
1 W. Federal St., Public Square sarok.
Irodavezető: Keresztfalvy Antal.
Megbizottak E. Youngstownban: Harry Lautman, 9 Short Str., Warren, O. Druga Mihály, Farrel, Pa. Antal István; New Castle, Pa.: Goldman A.
Aliance-ben: Szabó László.
Ashtabulában: László László.
Niles, O. Katona Károly, Box 33. Beaver Falls, Pa. Preekop István. Erie, Pa. Farkas János.

WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ÁLLAMOK:
Logan, W. Va. és környékén Gottlieb Jenő.
Welch, W. Va. Box 861. A. Guttman.

KELETI ÁLLAMOK:
Irodavezető KARL N. NANDOR, 41 Harborview Pl., Bridgeport, Conn.
E kerülethez tartoznak Connecticut, New York, New Jersey és kelet Pennsylvaniából Bethlehem, Nazareth, Allentown, Easton, Hellertown és környékei.
Megbizottak: Passaic, Garfield és környékén Barabás Károly, 171 Outwater Lane, Allentown, Pa. és vidékén Gábor Winnek 780 Lawrence Str., Stamford Conn.-ban Baricsko András, So. Norwalk, Conn.-ban Illés Gyula, Newark, N. J. A. Olsovszky, Nagy József, 832 Hayes St. So. Bethlehem, Pa.

TRENTON ÉS ROEBLINGI IRODA:
Sarkadi Lajos, 687 So. Clinton, Trenton, N. J.

BRANTFORD, ONT. CANADA:
Irodavezető: Balázs János, 31 Duke St., Brantford, Ont. Can.

ST. LOUISI IRODA:
1204 Hebert St.
Irodavezető: Nussbaumer E.

CHICAGOI IRODA:
Room 21. — 333 W. north Ave.
Corner Sedgewick Str.
Irodavezető: Kállay Elemér és Dr. Bognár István. Megbizott Földi Ferenc. Aurorai megbizott: Fodor K. József, 24 Island Ave., Aurora, Ill. — Elgin, Ill.: Semsnyei Lajos, 915 St. John Str.
East Chicago, Ind. és környékén: Jos. K. Naményi, 610—144th Str., East Chicago, Ind.
Himlerville, Ky. Lovass L.

BUFFALOI IRODA:
61 Exchange St. és 132 Millitary Road.
Irodavezető: B. L. Naményi.

DETROITI IRODA:
7835 W. Jefferson Ave.
Irodavezető: Tanay Frigyes.

JOHNSTOWN, PA. IRODA:
Irodavezető: Jakab András.
P. O. Box 4. Johnstown, Pa.
Megbizottak: Magdits István, 1308 K 5th St., Philadelphia, Pa.

Ohio állam legnagyobb magyar virágkertészete
ORBAN M.
11520 BUCKEYE ROAD,
CLEVELAND, O.
Üvegházak. Bell Telefon.

HASZNÁLT ÉPÜLETFA,
tégla, ajtók, ablakok Clevelandban a lehető legolcsóbb áron eladók.
Lurie & Tuchman
BROADWAY és EAST 15-ik UTCA
Szemben a New York Central teherállomásnak, Cleveland, Ohio
hsp

Dr. A. Pessenlehner
Magyar és Amerikai ügyvéd és jogtanácsos
710 HURON ROAD
3-ik emelet.
A Szabadság régi épülete mellett.
Telefon: Main 7654.
CLEVELAND, O.

MEGNYILTAK AZ ISKOLÁK.
Siessen, ha be akarja iratni gyermekét
Prof. F. Szende
zeneddjébe, mert csak kevés tanitvány részére van hely.
11524 Buckeye Rd. Cleveland, O.
Telefon Garfield 3351-J.
Beiratkozás mindennap.

Családokat és a munkához értő legényembereket

keresünk dolgozni michigan cukorrépaföldekre. Ingyen szállitjuk el családját és háztartási holmijait külön vonaton michigani uj otthonába egy pár nap alatt. Ezer és ezer család, a kik egy pár év előtt dolgozni jöttek hozzánk és a kiket ugy hivtunk, mint most önt is hivjuk, saját farmmal bir már. Akeronként 23 dollárt fizetünk a cukorrépa gondozásáért, blakkolásáért, ritkitásáért, kapálásáért és begyüjtéséért. Ha nincs elfoglalva a cukorrépával, dolgozhat másnak és extrán kereshet pénzt. Ingyen szállitást és ingyen lakást garantálunk. Ne várjon, mig késő lesz, ha azt akarja, hogy kiszállitsuk a farmra, akkor jöjjön azonnal és irja meg, hogy mit ért a farmmunkához és hogy családtagjainak mi a kora. Ha az ön ajánlatát elfogadjuk, ugy a mi megbizottunk megad minden további felvilágositást és segitségére lesz a költözködésnél. Azért vagyok itt, hogy elintézzem a költözködést, mint a Michigan Sugar Company Labor Departmentjének a managere. Cimem:

MR. HENRY SMETANA
FORT PITT HOTEL, PITTSBURGH, PA.

Szeretném, ha mielőbb irnának nekem a Pennsylvania, West Virginia, Virginia, Kentucky, Ohio és Illinois államokban levő szénbányászok, a kiknek azonnal magyarul válaszolok. Irjon tehát azonnal.

Clevelandban lakó cukorrépa munkások Kovách S. borbélyüzletében jelentkezzenek bármely hétköznap vagy vasárnap délelőtt 10—12 között. Cime: 3327 St. Clair Ave. Detroitban pedig keressék fel a Magyar Hirlap irodáját, melynek cime: 828 West End Ave. Detroit, Mich.

119—124

— 94 —

mat... — és a fiatal leány Rodolphehoz simult és nagy szemeit kiváncsian felnyitotta.

— Szobájának két ablaka van, amelyek a virágos kertre és a kis folyótól öntözött mezőre nyilnak. A kis folyó másik partján régi gesztenyés van, amely a templomot eltakarja, de a tornya kinyulik.

— Jaj de szép... de szép, Rodolphe ur... ha ott lehetnék!...

— Három vagy négy szép tehén legel a mezőn, amelyet a kerttől galagonyából készült kerités választ el.

— Ablakomból láthatnám a teheneket?

— Tökéletesen.

— Az egyik közülök kedvencem volna, nemde Rodolphe ur? Szép nyakravalót készitenék neki kis haranggal és arra szoktatnám, hogy kezemből egyék!

— Nem fog vonakodni. Egészen fehér fiatal és "Musette"-nek hivják.

— Ah! Az igazán gyönyörü név! Szegény Musette, hogy szeretném.

— Végezzünk szobájával, Fleur-de-Marie. Zöldes kéken van bevonva, hasonló szinü függönyökkel. Egy nagy rózsatő és egy roppant szulák takarják el a majorház falát és környezik ablakait. Reggel csak kezét kell kinyujtania, ha egy harmatos bokrétát akar magának szedni.

— 95 —

— Ah, Rodolphe ur, maga valóban jó festő...

— Napját pedig igy tölti el...

— Erre kiváncsi vagyok!

— Jó nénje felébreszti, megcsókolja gyöngéden homlokát. Hoz önnek egy pohár meleg tejet, mert melle gyenge, gyermekem. Ön felkel, — egyet sétál a majorház körül, meglátogatja Musette-t, a csirkéket, barátait a galambokat, a virágokat... kilenc órakor órkezik irómestere...

— Mesterem?

— Meg kell tanulnia olvasni, irni, számolni, hogy nénjét a könyvitelben segithesse...

— Igaza van, Rodolphe ur, én semmire se gondolok... Meg kell tanulnom irni, hogy nénémet segitsem — szólt komolyan a szegény leány, annyira elmélyedve e nyugodalmas élet vidám leirásában, mintha valóság lenne.

— Leckéje után, a ház fehérnemüjével foglalkozik, vagy egy szép fejkötőt varr vagy egyebet... Két óra felé irásbeli feladatait végzi el és aztán nénjével sétálni megy. Nyáron megnézi az aratókat, összel a földmivelőket. Jól kifárad és szép maroknyi füvet hoz haza Musette számára.

— Mert a mezőn keresztül jövünk haza, ugy-e Rodolphe ur?

— Persze. Éppen van is egy fahid a vizen át. Ekkor már 6—7 óra. Ilyenkor összel, minthogy az esték igen frissek, szép nagy tüz ég vigan a majorház nagy konyhájában. Ott felmelegszik és kissé beszélget a jó emberekkel, akik a földmunkából hazatérve vacsorálnak. Aztán nénjével ebédel. Olykor a pap vagy szomszéd bérlő önökkel ebédel. Ebéd után olvas vagy dolgozik, mig nénje kártyaasztalnál ül. Tiz órakor megcsókolja homlokát és ön felmegy a szobájába. Másnap ujra kezdi ezt az életet.

— Az ember száz évig élne igy, Rodolphe ur, anélkül, hogy egy percig is unatkozna.

— De ez még nem minden! Hát vasárnap és ünnepnap!

— Mi történik ekkor, Rodolphe ur?

— Szépen felöltözik, felveszi legszebb parasztos